Økonomiplan for 2018-2021
Bø kommune

Forord

Bø kommune har generelt gode tjenester. Det generelle fokuset i planperioden er at det skal være effektiv drift og tilstrekkelig økonomi til å opprettholde både lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver på dagens nivå, samtidig som kvaliteten på tjenesten skal være god. Kommunens økonomiske stilling er imidlertid utfordrende for å nå et slikt mål. Kommunen har bl.a. lite penger på fond, stor lånegjeld og stor kassakreditt. Det er stor usikkerhet knyttet til inntektene til kommunen, spesielt gjelder det økonomi knyttet til fremtidig bosetting av flyktninger. Dersom bosettingen i planperioden stopper helt opp, vil det medføre nedstyring av driftsnivået på 15 – 20 mill. i slutten av planperioden. En eventuell slik situasjon vil rådmannen komme tilbake til i økonomiplanen 2019 -2022.
For 2018 vil manglende bosetting av flyktninger ikke gi store negative utslag i driften. Dette på grunn av at det er mange 2 til 5 års bosatte som vi mottar tilskudd for. Aktiviteten må imidlertid også i 2018 tilpasses den nye situasjonen.

Antall innbyggere i kommunen har stor betydning for skatt og rammeoverføring som er det som i hovedsak avgjør kommunens økonomiske handlingsrom. I planperioden forutsettes at befolkningen i Bø skal være uforandret. For å lykkes med en slik målsetting er det nødvendig med vekst og flere arbeidsplasser. I og med at antall stillinger i kommunen og det offentlige for øvrig ikke øker, er det nødvendig at privat sektor skaper flere arbeidsplasser slik at det oppnås netto tilflytting som erstatning for sannsynlig fødselsunderskudd. (Det dør statistisk flere enn det fødes). Dersom det i planperioden ikke bosettes flere flyktninger blir denne utfordringen enda større.

Det er signalisert relativt store summer kommende år i overføring til kommunen fra et fremtidig havbruksfond. Dette er det ikke tatt hensyn til i forslaget, men signalene bidrar til å redusere den økonomiske risikoen i fremlagte budsjettforslag.

I gjeldene økonomiplan er det vedtatt å øke eiendomsskatten med ca. 1,7 promille i 2018. I kommunestyret og spesielt i formannskapet og fra ordfører er det sterkt signalisert et ønske om å unngå en slik økning. Dette har rådmannen til en viss grad tatt til følge. Dette ved at eiendomsskatten ikke økes i 2018, men foreslås økt med 1 promille i 2019 og 2021.

Den prosentvise økningen i overføring til Bø kommune fra staten i form av rammetilskudd er mindre enn økningen til økte lønnsutgifter. Det innebærer at når drifta videreføres hensynstatt de endringer som fremgår av statsbudsjettet eller i vedtak fra kommunestyret og i driften for øvrig så mangler det ca. 2,5 mill. kroner i 2018, et beløp som øker i økonomiplanperioden. Generell prisstigning kommer i tillegg til dette beløpet da det ikke er tilført etatenes driftsbudsjett og bidrar dermed til strammere drift/større omstilling i etatene. For å finansiere gapet på ca. 2,5 mill. er det lagt inn 1 mill. ekstra i utbytte fra Vesterålskraft. Dette basert på opplysninger fra Ordfører. I tillegg er nettoramma til administrasjon, skole/barnehage (integrering), helse/omsorg og teknisk noe redusert. Videre i planperioden er det lagt opp til å vurdere ytterligere tiltak/omstilling for å oppnå en økonomiplan i balanse. Som en del av dette forutsettes det en sak til kommunestyret om skolestruktur i løpet av 2018, der det faglige innholdet i skolen skal ha fokus.

Det er ikke lagt inn forslag om nye permanente driftstiltak i planperioden ut over tiltak som allerede er vedtatt. Innenfor de enkelte etatene er det likevel en del fokusområder. Dette gjelder bl.a. økt satsing på flere barnehagelærere, redusert foreldrebetaling i barnehager for familier med liten inntekt, fortsatt satsing på videreutdanning av lærere, fortsette ordninga med gutter som lekeressurs i barnehagene, fortsette tilbudet med svømming for barnehagebarn og videreføre prioriteringa av digitale verktøy i skolen. For Helse og omsorg er bl.a. helårsvirkning av aktivitetslederen medtatt. I kommuneplanens samfunnsdel er det nedfelt at folkehelseperspektivet skal ligge til grunn for alle politiske vedtak.

Arbeidet med å integrere denne bestemmelsen er godt i gang, enten det er helsefremmende skoler og barnehager, forskjellige ungdomssatsinger og andre tverrfaglige samarbeid. Teknisk vil i 2018 bl.a. ha stort fokus på vann og avløpssektoren og NAV vil fokusere særskilt på barn og unge og kvalifiseringsprogrammet for personer som står i fare for å bli langvarige sosialhjelpsmottakere.

Investeringsbudsjettet er på 13,2 mill. inkl. mva. Det største enkeltprosjektet i 2018 er ferdigstillelse av Straume barnehage. Netto Investeringsbudsjett finansieres i sin helhet med lån som utgjør 10.984.000.

Straumsjøen 14.11.2017

Gundar Jakobsen

Rådmann

Budsjettvedtak

1. Skatt på inntekt og formue: Maksimalsats

2. Eiendomsskatt

a) Eiendomsskattesatsen settes til 4 promille i 2018, 5 promille i 2019/2020 og 6 promille i 2021.

b) Boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet skal ha et bunnfradrag på 50 000 kr.

c) Kommunestyret viderefører tidligere vedtak om fritak fra eiendomsskatt i henhold til eiendomsskattelovens § 7a som gjelder eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten. Videre fritas bygninger etter eiendomsskattelovens § 7b, som har status som verneverdig og derfor har historisk verdi.

d) Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer.

e) Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

3. Godtgjørelse politikere

I samsvar med kommunens vedtatte godtgjørelsesregulativ.

4. Priser på kommunale tjenester.

Kommunestyret vedtar vedlagte regulativ 2018.

5. Investeringer vedtas for perioden slik:

Beløp i 1000 kr

Tjenesteområde	**Økonomiplan**				**Sum**
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2018 - 2021**
Kai Kobbvågen	0	150	8 000	0	8 150
Tilbygg Bøheimen	0	4 000	0	0	4 000
Trafikksikkerhetstiltak 2019	0	2 800	0	0	2 800
Rehabilitering utleieboliger 2019	0	500	0	0	500
Rehabilitering veier 2020	0	0	2 500	0	2 500
Trafikksikkerhetstiltak 2020	0	0	300	0	300
Rehabilitering utleieboliger 2020	0	0	500	0	500
Rehabilitering veier 2021	0	0	0	2 500	2 500
Trafikksikkerhetstiltak 2021	0	0	0	300	300
Rehabilitering utleieboliger 2021	0	0	0	500	500
Straume barnehage - rehabilitering	4 000	0	0	0	4 000
Telefoni	625	0	0	0	625
Parkering Bø kirke	200	0	0	0	200

Trygghetsalarmer	180	0	0	0	180
Avløpsstasjon Straume	2 000	0	0	0	2 000
Heis Bøheimen	1 625	0	0	0	1 625
Trafikksikkerhetstiltak 2018	300	0	0	0	300
Rehabilitering av veier 2018	2 500	0	0	0	2 500
Scenetak Friluftsgalleriet	300	0	0	0	300
Skilting private veier	250	0	0	0	250
Oppgradering saksbehandlersystem	500	0	0	0	500
Rehabilitering utleieboliger 2018	500	0	0	0	500
Kledning Bø ungdomsskole	250	0	0	0	250
Sum investeringer	**13 230**	**7 450**	**11 300**	**3 300**	**35 280**

6. Det vedtas et forbruk av lånemidler på 18 984 000 kr fordelt på følgende formål:

- Investeringer: kr 10 984 000 (25 års avdragstid)
- Startlån: kr 8 000 000 (21 års avdragstid)

7. Det foretas et låneopptak identisk med ovennevnte.

8. Kassakredittlån på 33 millioner kroner videreføres inntil regnskapet for 2018 er godkjent.

9. Ordningen med minimumsavdrag videreføres.

10. Fordeling netto budsjettramme:

1.1 Administrasjon	18 823
1.1009 Kirkelig fellesråd	3 877
1.2 Skole- og barnehageetaten	45 746
1.3 Helse- og omsorgsetaten	95 126
1.5 Kultur- og næringsetaten	9 116
1.6 Teknisk etat	10 315
1.7 NAV	6 044
Sum	189 047

11. Annet

a) Det budsjetteres med et utlån fra strategisk næringsfond på 1.4 mill kr.

b) Det budsjetteres med et utlån fra startlån på 8 mill kr.

c) Det foretas et aksjekjøp i KLP (egenkapitaltilskudd) på 1 153 000 kr finansiert av hhv disposisjonsfond med 806 000 kr, og resten inntekter fra salg av fast eiendom.

d) Det vedtas et forbruk av bundne driftsfond på 1 217 000 kr og en avsetning på 169 000 kr.

12. Økonomiplanvedtak.

- Økonomiplan for 2018 - 2021 Vedtas slik det fremgår av budsjettskjema 3 og 4 (Vedlegg).
- Det legges fram en sak om skolestruktur i løpet av 2018.

Plangrunnlaget

Plangrunnlaget

Kommunestyret vedtok Kommuneplanens samfunnsdel i møte den 30. oktober 2014.

Kommuneplanen tar utgangspunkt i Bø sine mange kvaliteter og fortrinn. I Bø fins naturressurser som mineraler og rovdyrfrie utmarksområder, nærhet til viktige fiskefelt og skipsleia på yttersida av Vesterålen. Dessuten fins en stor dose med pågangsmot, dugnadsånd og en sterk frivillig sektor. Disse ressursene må utnyttes.

Målet i kommuneplanen er først å stoppe befolkningsnedgangen, så jobbe for vekst i folketallet. Gitt demografien i Bø er dette ambisiøse mål. Skal vi nå målene, må vi lykkes i å skape flere arbeidsplasser. Det er ei utfordring for hele Bø-samfunnet, ikke bare for Bø kommune som organisasjon.

Utfordringa i Bø er ikke først og fremst fraflytting – årsaken til befolkningsnedgangen i Bø ligger aller mest i fødselsunderskuddet. Alderssammensetninga i Bø er preget av en høg andel eldre. Prognoser tilsier at denne andelen vil bli større, fordi vi vil oppleve tallmessig nedgang i den yrkesaktive delen av befolkninga - om vi ikke klarer å stoppe utviklinga.

Primærnæringer som fiske og landbruk har tradisjonelt vært viktige næringer i Bø. Dette er næringer som har gjennomgått store strukturendringer de siste tiåra, noe som har bidratt til en kraftig reduksjon i sysselsettinga. Næringslivet i Bø er preget av mange små bedrifter. Den desidert største arbeidsgiveren er Bø kommune, som også er en viktig kvinnearbeidsplass.

Kommuneplanen slår fast at folkehelseperspektivet skal ligge til grunn for alle planer og vedtak. Utviklinga i Bø skal ta utgangspunkt i bærekraftprinsippet. Bø er et godt sted å leve.

Kommuneplanen er bygd opp rundt følgende satsingsområder:

- Videreutvikle det gode liv i Bø
- Skape flere arbeidsplasser
- Flere skal bo i Bø

Status og rammebetingelser

Føringer og pålegg fra staten

Statsbudsjettet 2018.

Regjeringen la 12. oktober fram Statsbudsjettet for 2018. Dette er et viktig dokument hvert år for planleggingen av kommende budsjettår.

Hovedpunktene gjengis nedenfor:

· Regjeringen justerer opp anslaget for kommunesektorens skatteinntekter for 2017 med 4 mrd. kr. Denne veksten videreføres ikke i 2018.

· Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens (kommuner og fylkeskommuner) samlede inntekter på 4,6 mrd. kr. i 2018, eller 0,9 %.

· Regjeringen legger opp til en vekst i frie inntekter på knapt 3,8 mrd. kr, eller 1%. Veksten er regnet ut fra nivå i Revidert nasjonalbudsjett. Dersom en hensyntar skatteveksten i 2017, reduseres de frie inntektene reelt med 0,1 %. Vekstanslagene er i det nedre intervall av det som ble anslått i Kommune-proposisjonen.

· 3,6 mrd. av veksten tilfaller primærkommunene og skal dekke demografi og pensjon med til sammen 2,5 mrd. kr. Videre dekkes satsning innenfor rus med 0,3 mrd, tidlig innsats i barnehage med 0,2 mrd. og forebyggende innsats barn og familie med 0,2 mrd. Resterende 0,4 mrd. er handlingsrom for kommunene. Det presiseres at dette er makrotall, og fordelingen mellom kommunen påvirkes av faktorer i inntektssystemet.

· Dersom kommunesektoren setter et effektivitetskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kr. i 2018 som kan brukes til styrking av tjenestene, i tillegg til det som følger av inntektsveksten.

· For 2018 anslås deflator til 2,6%, herav utgjør anslått lønnsvekst 3 %. Deflator innebærer økningen i kostnader for å produsere kommunale tjenester.

· Det foreslås at det kommunale skattøret holdes uendret på 11,8 % i 2018. Skatteandelen vil derfor fortsatt utgjøre 40% av de samlede inntektene.

Oppgavefordelinger og innlemming av øremerkede tilskott

Boligsosialt kompetansetilskudd

I statsbudsjettet for 2017 ble deler av det boligsosiale kompetansetilskuddet på kap. 581, post 78 innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Det foreslås å innlemme ytterligere 15,5 mill. kroner i rammetilskuddet til kommunene i 2018.

Tilskudd til boligsosialt arbeid

I statsbudsjettet for 2017 ble det innlemmet 10 mill. kroner knyttet til boligsosiale tiltak i rammetilskuddet til kommunene fra kap. 621, post 63 på Arbeids- og sosialdepartementets budsjett. Det foreslås å innlemme ytterligere 28,5 mill. kroner i rammetilskuddet til kommunene i 2018.

Helsenett, ny finansieringsmodell

Kommunene betaler en årlig kontingent for å være tilknyttet helsenettet som er en sikker digital arena for alle aktører i helsesektoren. Dette gjøres i dag gjennom månedlige innbetalinger fra den enkelte kommune til Norsk Helsenett SF. For å forenkle og effektivisere betalingen foreslås det å overføre 32,6 mill. kroner, tilsvarende kommunenes samlede kontingent, fra rammetilskuddet til kommunene til kap. 701, post 70 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett i 2018.

Tilskudd til flere barnehagelærere, helårseffekt

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det øremerkede tilskuddet til flere barnehagelærere på kap. 231, post 60 på Kunnskapsdepartementets budsjett innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Endringen får helårseffekt i 2018, og det foreslås derfor å innlemme ytterligere 247,2 mill. kroner. Det er lagt opp til at midlene skal finansiere en skjerpet pedagognorm som etter planen skal tre i kraft 1. august 2018.

Økte kommunale barnehageutgifter

som følge av botidskrav for kontantstøtte, helårseffekt. Det ble fra 1. juli 2017 innført et krav om fem års botid for rett til kontantstøtte. Endringen vil kunne øke etterspørselen etter barnehageplass. Det foreslås at rammetilskuddet til kommunene økes med 18,5 mill. kroner som kompensasjon for helårseffekten.

Reduserte kommunale barnehageutgifter

som følge av økt kontantstøtte, helårseffekt. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017 ble det besluttet å øke kontantstøtten til 7 500 kroner fra 1. august 2017, noe som medfører en reduksjon i etterspørselen etter barnehageplass. Endringen får helårseffekt i 2018, og det foreslås derfor å redusere rammetilskuddet til kommunene med 127,9 mill. kroner.

Økt inntektsgrense for gratis kjernetid i barnehage, helårseffekt

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det vedtatt å øke inntektsgrensen for gratis kjernetid i barnehagen fra 428 000 kroner til 450 000 kroner med virkning fra 1. august 2017. For å kompensere kommunene for helårseffekten foreslås det å øke rammetilskuddet med 7,9 mill. kroner i 2018.

Tidlig innsats – overgang mellom barnehage og skole

Regjeringen har sendt på høring et forslag om å lovfeste en plikt for barnehage- og skoleeiere til å samarbeide om overgangen mellom barnehage og skole. Det foreslås å kompensere kommunene gjennom en økning i rammetilskuddet på 20 mill. kroner i 2018.

Økt foreldrebetaling i barnehage med 110 kroner per måned

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2018 å øke maksimalprisen for en heltidsplass i barnehage med 110 kroner per måned fra 1. januar 2018. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet til kommunene med 301,5 mill. kroner.

Vigselsmyndighet, ansvaret overføres til kommunene

Myndigheten til å foreta vigsler overføres fra domstolene til kommunene fra 1. januar 2018. Som følge av dette foreslås det å overføre 3 mill. kroner fra kap. 410, post 01 på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett til rammetilskuddet til kommunene.

Statlige og private skoler, økning i elevtall

Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler foreslås det å redusere rammetilskuddet til kommunene med 137,8 mill. kroner og rammetilskuddet til fylkeskommunene med 59 mill. kroner.

Satsing på helse- og omsorg

Opptrappingsplan for rusfeltet

I 2018 foreslår regjeringen at 300 millioner kroner av veksten i kommunenes frie inntekter begrunnes med Opptrappingsplanen for rusfeltet. I tillegg til dette kommer veksten i tverrfaglig spesialisert behandling (TSB), beregnet til 150 millioner kroner i 2018.

Forebyggende tiltak for barn, unge og familier

Stortinget har vedtatt en barnevernsreform, hvor kommunene skal få et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Det foreslås at 200 mill. kroner av veksten i de frie inntektene begrunnes med forebyggende tiltak for barn, unge og familier.

Heldøgns omsorgsplasser

Regjeringen foreslår å gi tilsagn til 1 800 heldøgns omsorgsplasser i 2018, hvorav 40 prosent er øremerket netto tilvekst av nye plasser. Tilskuddsordningen er endret og fra 2021 gis det kun tilskudd til plasser som gir netto tilvekst av plasser. Kommunen må opprettholde netto tilveksten i 10 år fra søknadstidspunktet. I perioden 2017–2020 er det en overgangsordning hvor henholdsvis 20 pst., 40 pst., 60 pst. og 80 pst. av tilskuddsrammen forbeholdes plasser som gir netto tilvekst.

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste

Regjeringen videreføre satsingen på helsestasjons- og skolehelsetjenesten etter en betydelig styrking fra 2014–2017. Det er foreslått å videreføre midlene til tjenesten i 2018 med om lag 754 millioner kroner i kommunerammen og om lag 287 millioner kr i øremerkete tilskudd. Dette gir totalt over en milliard kroner til helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Rekruttering av psykologer i kommunene

Regjeringen videreføre satsingen på 155 millioner kroner til rekruttering av psykologer i kommunene. Fra 1. januar 2020 er det lovfestet at alle kommuner skal ha psykologkompetanse.

Dagaktivitetstilbud for personer med demens

Regjeringen vil fremme forslag til endring av helse- og omsorgstjenesteloven som fastsetter en plikt for kommunene til å tilby et aktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens gjeldende fra 1. januar 2020. Som del av Demensplan 2020 videreføres tilskuddsordningen på HODs budsjett til dagaktivitetstilbud for personer med demens. Det foreslås å legge til rette for 350 nye plasser i 2018.

Toppfinansieringsordning for ressurskrevende tjenester

Formålet med toppfinansieringsordningen er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser.

På bakgrunn av utgiftsveksten de siste årene foreslår regjeringen en moderat endring av ordningen i 2018. Innslagspunktet prisjusteres, og økes med kr. 50 000 utover dette. Det nye innslagspunktet blir i 2018 kr. 1 235 000. Kompensasjonsgraden foreslås holdt uendret på 80 %.

Skole og barnehage

Økt foreldrebetaling i barnehage med kr 110 kr/mnd. øker kommunenes inntekter og rammetilskuddet reduseres derfor med 301,5 mrd.

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2017 ble det øremerkede tilskuddet til flere barnehagelærere på kap. 231, post 60 på Kunnskapsdepartementets budsjett innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Endringen får helårseffekt i 2018, og det foreslås derfor å innlemme ytterligere 247,2 mill. kroner. Det er lagt opp til at midlene skal finansiere en skjerpet pedagognorm som etter planen skal tre i kraft 1. august 2018.

Regjeringen foreslår å styrke arbeidet med tidlig innsats med om lag 100 millioner kroner på Kunnskapsdepartementets budsjett i 2018. I tillegg til denne satsingen begrunnes 200 millioner kroner av veksten i kommunenes frie inntekter med tidlig innsats.

Ytterligere 20 mill. kroner som følge av forslag (på høring) til lovendring om plikt til samarbeid mellom barnehageeier og skoleeier til samarbeid om overgang mellom barnehage og skole. Kommunesektoren kompenseres for lovendringen gjennom en økning av rammetilskuddet på 20 mill. kroner i 2018.

Regjeringen foreslår videre å innføre en tilskuddsordning til kommuner som har mange minoritetsspråklige barn som ikke går i barnehage. Tilskuddet skal gå til ulike typer informasjons- og rekrutteringsarbeid for å øke deltagelsen i barnehage for disse barna. Det foreslås bevilget 20 mill. kr på KDs budsjett til dette.

Havbruksfondet

Stortinget vedtok i juni at regjeringen skulle utrede en produksjonsavgift for laks og ørret. I et representantforslag foreslo politikerne at den skulle ligge på 25 øre per kilo fisk. Pengene skulle gå til kommunene gjennom Havbruksfondet.

I Stortingsvedtaket heter det at de ber «*regjeringen setter i gang et arbeid med å utrede en avgift pr. kilo eksportert ubearbeidet fisk og komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2018, slik at vederlaget kan tre i kraft senest 1. juli 2018*.»

I Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018 fremgår at Regjeringen ikke vil innføre en slik ekstra eksportavgift for laks og begrunner det med at en slik bruttoavgift vil bryte klart med prinsippene for et vekstfremmende skattesystem og at avgiften er i strid med Norges forpliktelser under EFTA-konvensjonen og frihandelsavtaler.

Den videre behandlingen av statsbudsjett 2018 i Stortinget vil avklare hva som skjer i denne saken.

Utfordringer og strategi for kommunen

Befolkningsutvikling

Utviklingen i kommunens og landets innbyggertall og sammensetning er en sentral del av forutsetningene i inntektssystemet. I foreliggende budsjettforslag har vi tatt utgangspunkt i at status her pr 01.07.2017 vil videreføres i hele økonomiplanperioden. Dette er en meget optimistiske prognose ettersom vi vet at landets befolkning vil komme til å stige, dog noe mindre pga. lavere innvandring enn tidligere anslått. Dette betyr at vi vil få en stadig lavere andel av kaka selv med status quo i egen kommune. Videre er det i vårt budsjett anslått en skatteøkning fra 2016-2017 på 4% for landet, mens en i statsbudsjettet har anslått dette til 3.3%. Økningen fra 2017 til 2018 er anslått til 2.4%.

Det er dristig å forutsette at ikke Bø kommune også påvirkes av en lavere innvandring. Med et betydelig fødselsunderskudd sammenholdt med en lavere innvandring, vil en nedgang i befolkningen fra 01.07.17 til 01.1.2018 medføre reduserte inntekter i form av skatt/ inntektsutjamning. Dersom folketallet reduseres med 25 vil disse inntektene reduseres med 0.7 mill kr. Dersom også anslått skattevekst fra 2016-2017 reduseres til Regjeringens anslag på 3,3%, vil inntektene reduseres med ytterligere 0.5 mill kr. En slik verstefallsbetraktning vil da isolert sett medføre at vi må redusere budsjettet med 1.2 mill kr i løpet av 2018.

I år 2021 vil tilsvarende scenario medføre en reduksjon på 3.1 mill kr. I tillegg vil dette selvsagt i betydelig grad også påvirke rammetilskuddet i negativ forstand.

Likviditet

Vi har fra år 2008 måttet opptatt lån for å kunne sikre at vi kan ivareta våre betalingsforpliktelser til enhver tid. Lånet er pr i dag på 33 mill kr, og hovedårsaken til dette er at vi ligger inne med et premieavvik knyttet opp mot pensjonsordningen. Prisøkningen fra 2008 til i dag og anslått høyt premieavvik gjør at vi nå må opprettholde samme nivå på kassakreditten.

Gjeld

Kommunens totale langsiktige lånegjeld er pr 31.12.2016 på 722.3 mill kr. Av dette utgjør de ordinære banklånene, som vi vanligvis omtaler som kommunens langsiktige gjeld, 253.3 mill kr. Resten av den langsiktige gjelda er pensjonsforpliktelser i Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse. For ordens skyld må det nevnes at vi gjort en teknisk korrigering i regnskapet for 2016 ved at likviditetslånet på 33 mill kr er flyttet til kortsiktig gjeld.

I løpet av 2017 har vi opptatt et lån til investeringer på 12.6 mill kr og budsjettert med å betale avdrag på 7.9 mill kr. Dette skulle gi en langsiktig lånegjeld til investeringer og startlån (til videre utlån) på 258 mill kr. I budsjettet for 2018 er det foreslått å oppta et lån på 11 mill kr til investeringer og ditto betale avdrag med 7.4 mill kr. Dette er en økning av lånegjelda for 2018 i en situasjon hvor vi burde redusere lånegjelda betraktelig. Som nevnt ovenfor vil lånegjelda ikke øke i økonomiplanperioden.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

	Budsjett	Økonomiplan			
Beløp i 1000	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Skatt på inntekt og formue	-50 253	-52 081	-52 081	-52 081	-52 081
Ordinært rammetilskudd	-128 315	-128 540	-127 913	-128 029	-127 748
Skatt på eiendom	-7 280	-7 280	-9 100	-9 100	-10 920
Andre generelle statstilskudd	-2 201	-2 100	-1 945	-1 912	-1 879
Motpost kalk. Avskr. Og renter	-1 567	-1 567	-1 567	-1 567	-1 567
Sum sentrale inntekter	**-189 616**	**-191 568**	**-192 606**	**-192 689**	**-194 195**

Skatt på inntekt/formue og rammetilskudd

Regjeringens forslag til budsjett gir Bø kommune 184.5 mill kr i frie inntekter hvorav et rammetilskudd på 106.4 mill kr. I illustrert prognosemodell fra KS framkommer det at en har brukt folketall pr 01.01.2017 for beregning av skatt/inntektsutjevning. Forholdet mellom kommunen og landet er i denne beregningen 2 624 innbyggere mot 5 258 317. Videre har en tatt utgangspunkt i at skatteinntektene skal øke med 3.3% fra 2016-2017, og 2.4% fra 2017-2018.

Skatteinntektene og inntektsutjevningen for den enkelte kommune fastsettes ikke gjennom statsbudsjettet. Stortinget fastsetter kun skatteøren for 2018. Forannevnte innebærer at den enkelte kommune selv må beregne disse inntektene. I denne beregningen må en for rammetilskuddet anslå innbyggertallet 01.07 i 2017-2020, og folketallet 01.01.2018-2021 for å beregne skatteinntekt/skatteutjamning. Videre må en selvsagt anslå hvor stor skatteøkningen vil bli i perioden. Dette er en meget vanskelig øvelse med stor grad av usikkerhet jo lenger ut i perioden vi kommer.

Historisk har Bø kommunes befolkning blitt redusert, mens landets befolkning har økt. Dette har gitt oss en stadig mindre andel av de frie inntektene. I de senere årene har dette flatet noe ut, slik at vi fra 01.01.2014-01.01.2017 bare er redusert fra 2 642 til 2 624 innbyggere.

I dette økonomiplanforslaget har vi valgt å forutsette at folketallet for Bø kommune i perioden holder seg på nivå med 01.07.2017 som er 2 626 innbyggere, og at landets folketall holder seg på nivå med et anslag på 5 299 961, som innebærer en økning fra 01.01.2017 på 41 644 innbyggere i 2017. Det er mao ikke lagt inn befolkningsvekst eller foretatt en realøkning av skatt eller rammetilskudd som følge av dette. Videre har vi forutsatt at skatteinntektene for landet øker med 4% fra 2016-2017 og 2,4% fra 2017-2018. Dette vil gi oss 180.3 mill kr i frie inntekter. I tillegg har vi lagt inn en forutsetning om at vi får 0.3 mill i skjønnsmidler pga. høye utgifter til helse- og omsorgstjenester.

Forannevnte prognose er et meget optimistisk anslag, og vil selvsagt utgjøre en risiko både for 2018 og videre i perioden. Hva gjelder skatteøkningen fra 2016-2017 på 4%, så er dette i overensstemmelse med siste skatterapport pr september 2017, hvor vi ligger tilsvarende over samme periode i 2016.

Skatt på eiendom

Dette er også å anse som frie midler. I vedtatt økonomiplan er det lagt inn en forutsetning om å øke eiendomsskatten i perioden slik det framkommer i etterfølgende tabell.

I 1.000 kr

2017	2018	2019	2020
7 280	10 220	11 950	12 700
4,00	5,61	6,57	7,00

Dette viser en økning fra 2017-2018 fra 4 til 5,61 promille og videre maksimal skatt på 7 promille i 2020. Det er imidlertid også samtidig gitt såkalte muntlige "politiske" signaler om at det ikke er ønskelig å øke skatten fra dagens nivå.

I foreliggende budsjettforslag for 2018 er det forutsatt en skatteinntekt på 7.3 mill kr og innebærer at eiendomsskatten holdes på eksisterende nivå, mao 4 promille. Regjeringen har i sitt forslag til statsbudsjett endret muligheten til å øke skatten med 2 promille fra et år til et annet. De forslår at en fra 2019 ikke skal kunne øke skatten mer enn 1 promille.

Videre i perioden er økonomiplanen balansert ved å øke eiendomsskattet til 5 promille i 2019 og 2020, og 6 promille i 2021.

Regjeringen foreslår også å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner, med unntak for vindkraftverk og de delene av petroleumsanlegg for olje og gass som omfattes av petroleumsskatteloven. Regjeringen foreslår endringer i kommunens adgang til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonslinjer i kraftanlegg. Ovennevnte vil, dersom de blir vedtatt, medføre lavere skatteinntekter fra 2019. Det er ikke beregnet eller tatt høyde for virkningen for vår kommune dersom dette blir vedtatt. De 24 anleggene som er taksert som verker og bruk må i løpet av 2018 omtakseres dersom regjeringens forslag blir vedtatt. Skattegrunnlaget for disse er på 229 mill kr, og utgjør i dag med 4 promille en inntekt på 0.9 mill kr. Det.er ikke tatt høyde for kostnader til omtaksering i dette i budsjettet.

Andre generelle statstilskudd

Staten gjennom Husbanken gir kompensasjon for investeringskostnader ved innføringer av skolestart for seksåringer i 1997, kompensasjonstilskudd for sykehjemsplasser og omsorgsboliger, rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg (orgelet). Renten fastsettes hvert år i statsbudsjettet i samsvar med utviklingen på lånemarkedet. I perioden er det lagt inn samme rente som på kommunale innlån på flytende vilkår.

Motpost kalk. Avskr. Og renter

Investeringer gjort på selvkostområdene vann og avløp har påført kommunen kapitalkostnader. Disse beregnes ut fra størrelsen på investeringen, avskrivningen (lineær) og alternativkostnaden, det vil si den avkastningen kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet. I et velfungerende marked vil renten angi alternativkostnaden. Kalkylrenten som skal brukes er 5-årig SWAP påplusset 0.5% som i dette budsjettet er lagt inn med 1.46% + 0.5%.

Finansinntekter og -utgifter

	Budsjett	Økonomiplan			
Beløp i 1000	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Renteinntekter og utbytte	-2 652	-3 360	-2 320	-2 351	-2 376
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	5 695	5 511	5 776	5 864	6 340
Avdrag på lån	7 890	7 419	6 507	6 780	6 985
Netto finansinntekter/finansutgifter	**10 933**	**9 570**	**9 963**	**10 293**	**10 949**
Finansutgifter i tjenesteområdene	-41	-41	-41	-41	-41
Totale finansutgifter	**10 892**	**9 529**	**9 922**	**10 252**	**10 908**

Renteinntekter og utbytte

Dette er i hovedsak inntekter av midler innestående på kommunens foliokonto i banken, renter av startlån. Videre ligger det utbytte fra Vesterålskraft og Reno-Vest på hhv 2 250 000 kr og 250 000 kr. Vesterålskraft har garantert et minimumsutbytte på 3 mil kr hvorav Bø kommune skal ha 35%. Dette gir 1 050 000 kr. Det er derfor lagt inn slikt utbytte 2019 og resten av perioden. Det foreligger signaler som tyder på at utbyttet i 2018 blir 1 mill kr større.

Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter

Det er lagt inn en forventet lånerente på lån til flytende vilkår i 2018 på 1.7%. For resten av perioden er det lagt inn 0.2% stigning for hvert år.

I henhold til kommunens finansreglement skal minst 20% av låneporteføljen være bundet opp i fastrentekontrakter.

Avdrag på lån

Avdragsutgiftene forutsetter dagens nedbetalingsstruktur på de lån som er tatt opp minus 1 mill kr. Dette innebærer at vi fortsatt forutsetter at vi i perioden skal betale minimumsavdrag. Det er også lagt inn utgifter til finansiering av nye investeringer i perioden med til sammen 27.3 mill kr. I denne perioden er det avsatt 27.7 mill kr til nedbetaling av gjeld til investeringer. Dette innebærer at det i perioden ikke er lagt opp til en gjeldsøkning relatert til investeringer. Faktisk innbetaling av avdrag går noe ned i perioden pga. større lån som er innfridd.

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

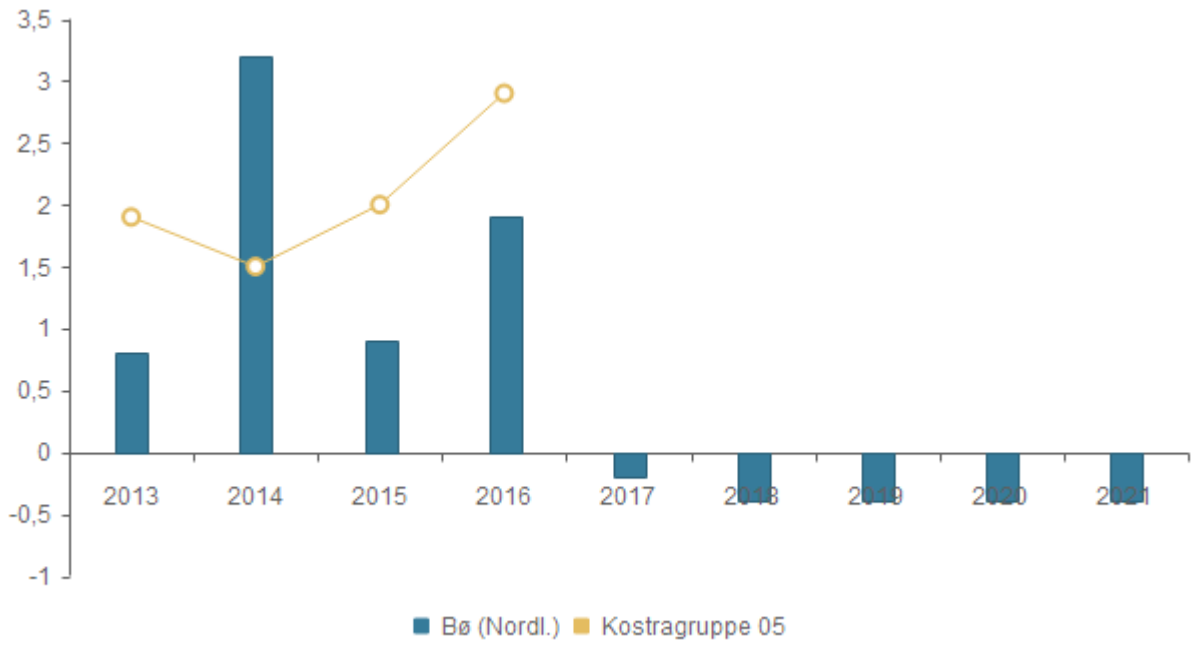

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bø (Nordl.)	0,8 %	3,2 %	0,9 %	1,9 %	-0,2 %	-0,4 %	-0,4 %	-0,4 %	-0,4 %

Tabellen viser andel netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2013 - 2016 (regnskap) og prognose på utviklingen i perioden 2017-2021 basert på budsjett. Bransjenormen sier at andelen bør være 1.75%. Dette betyr at vi i 2016 lå over normen. Dette samtidig 1.4% lavere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 5, og nest lavest blandt sammenligningskommunene. 2016 er det beste året kommunene har hatt siden år 2006 når det gjelder driftsresultater. For at denne tabellen skal bli riktig må den korrigeres for premieavvik og amortisering av premieavvik. En slik korrigering viser at vi hadde en andel på 1.7% i 2016 med et korrigert positivt netto driftsresultat på 4.6 mill kr. I perioden prognosen basert på budsjett et korrigert netto driftsresultat på minus 2.5% i 2017 og minus 2,7% resten av perioden. Med en brutto driftsinntekt anslått til 279.2 mill kr burde netto driftsresultat vært på 4.9 mill kr for å nå bransjenormen. I stedet viser det et negativt resultat på 1 mill kr. Det knytter seg selvsagt usikkerhet til disse prognosene, men tendensen er likevel klar. Vi bør forbedre netto driftsresultat.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

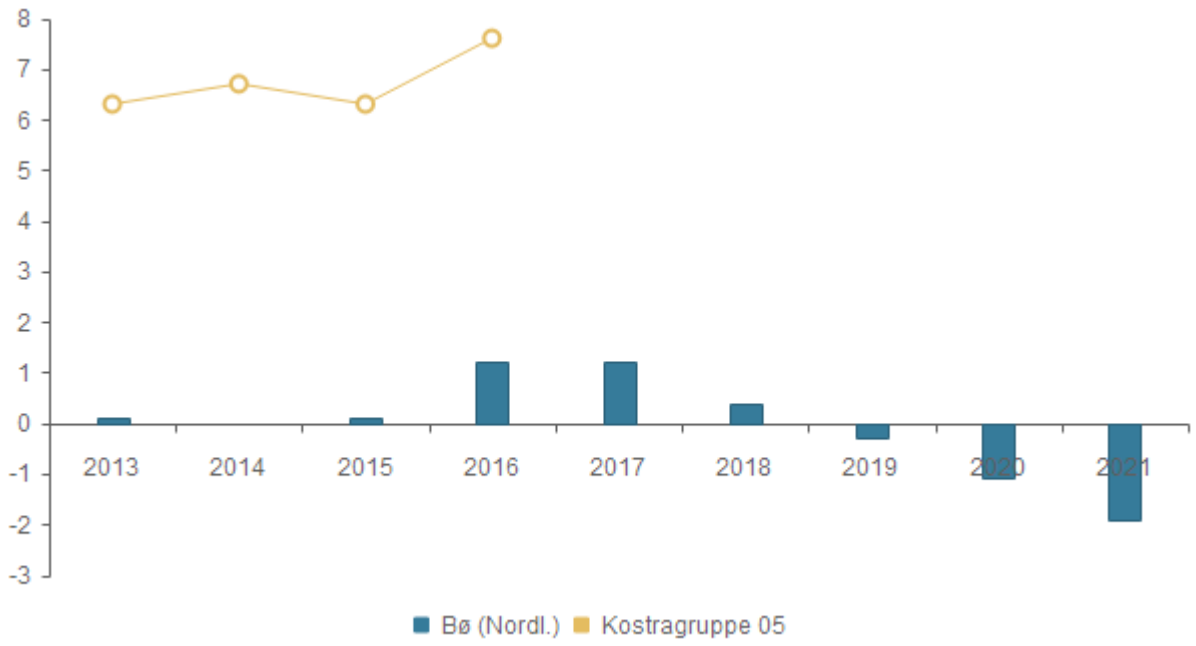

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bø (Nordl.)	0,1 %	0,0 %	0,1 %	1,2 %	1,2 %	0,4 %	-0,3 %	-1,1 %	-1,9 %

Disposisjonsfondet er fri egenkapital i balansen. Det er kommunens reserver for å dekke uforutsette utgifter og sviktende inntekter. Det bør utgjøre 10% av driftsinntektene. I budsjett for 2018 utgjør dette 28 mill kr dersom vi skulle vært innenfor 10%. De faktiske forhold er at vi i realiteten ikke har slike frie midler, og legger i budsjettet heller ikke opp til å sette av slike reserver.

Gebyrregulativet

Særskilte gebyravvik utover 3%

Det vises til vedlagte gebyrregulativ. Det er i dette budsjettet tatt utgangspunkt i en generell prisstigning på kommunale varer og tjenester på 3%. I en del tilfeller avviker foreslått pris fra den generelle økningen. Dette kommenteres særskilt her. Dette gjelder også for eventuelle varer og tjenester som ikke har vært priset tidligere.

Avvik fra generell prisstigning

- Foreldrebetaling i barnehager følger statens satser for maksimalpris.
- Gebyrer ved behandling av jord- og konsesjonslovsaker følger øvre ramme fastsatt av Statens landbruksforvaltning.
- Bevillingsgebyr fastsettes i hht. Alkohollovens § 6-1 på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1, og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.
- Gebyrsatser ved egen kommunal innfordringsvirksomhet følger statlig fastsatt rettsgebyr og inkassogebyr.

- Festeavgiften (etter 20 år) for kirkegårdene økes fra kr 1 450 kr til kr 1 500 pr. grav. Det er ingen avgift for de første 20 årene for innbyggere i Bø kommune. For utenbygds innbyggere betales festeavgift fra begravelsesdag.
- Byggesak/oppmåling og kart økes ikke fordi grunnlaget for at disse ansvarsområdene ikke økes i 2018. Det ble gjort en større økning i 2016 og 2017. Bø kommune har nå et mer nøyaktig kostnadsbilde på disse tjenestene sammenlignet med tilsvarende sammenlignbare kommuner som er på vår størrelse.
- Feiing/brannsyn økes med 14,8 %, fordi dette ansvarsområde har hatt underskudd over flere år uten at regulativet har vært endret. Gebyret økes da fra 465,- til kr 534,- pr pipe pr år, også for fritidshus.
- Vann og avløp økes ikke da avsatte midler på fond er av den størrelsesorden at disse må nå benyttes. Det vil gjennomføres et større vedlikehold på alt av ledningsnett i 2018. På avløpsiden vil det bli påkostninger i forbindelse med avløpstasjonene i kommune.
- Andre tekniske tjenester økes ikke. Gravemelding og meglerpakken har ikke vært regulert over en tid og vil ikke det heller i 2018. Gravemelding er det tiltakshaver selv som ordner, så det har aldri vært fakturert dette gebyret. Meglerpakken holder samme nivå som nabokommunene.
- Renovasjon øker i hht gebyrregulativet fra Reno-Vest AS med 2.5%.
- Slamgebyret øker med 23,7 %. Dette begrunnes av Reno-Vest med at satsene ikke har vært regulert siden 2006, havari på slambil som gav ekstra høye kostnader i 2017. Dette påvirker selvkosten slik at den er prognostisert til minus 0.9 mill kr i 2017. Videre at gebyret fremdeles ligger blant de laveste i Nord-Norge.
- Havneavgiften økes ikke i 2018. Dette er på grunnlag av havneavgiftene til andre sammenlignbare kommuner.

Varer og tjenester som ikke har vært priset tidligere

- Satser for betaling for avskrifter eller kopier av dokumenter i arkivdepot.
- Timesats for støttekontakter

Kommunens tjenesteområder

Administrasjon

Innledning

Administrasjon tilsvarer alle ansvarene fra 1000-1999, og er tidligere omtalt som Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer. Herunder ligger en rekke tjenesteområder som har som formål å yte tjenester så vel eksternt som internt i egen organisasjon. I etterfølgende beskrivelse av hvert enkelt tjenesteområde vil det framgå en nærmere relativt kort omtale som gir noe mer utvidet informasjon om hva som innhold.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	13 646	11 747	11 838	11 523	11 523	11 523
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 070	6 335	5 179	5 329	5 179	5 329
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 927	1 927	1 868	1 868	1 868	1 868
Overføringsutgifter	4 744	3 111	4 347	4 347	4 347	4 347
Finansutgifter	534	1	1	1	1	1
Sum Driftsutgifter	**25 921**	**23 121**	**23 233**	**23 068**	**22 918**	**23 068**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 102	-222	-489	-489	-489	-489
Refusjoner	-560	-10	-14	-14	-14	-14
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-808	-30	-30	-30	-30	-30
Sum Driftsinntekter	**-3 008**	**-262**	**-533**	**-533**	**-533**	**-533**
Sum	**22 913**	**22 859**	**22 700**	**22 535**	**22 385**	**22 535**

Budsjettet viser en netto på 22.7 mill kr i 2018 Heri ligger også Kirkelig fellesråd med 3.9 mill kr (inklusive tjenesteyting). Rammen er en videreføring av driften for 2017 korrigert for utgifter til Stortingsvalg med 150 000 kr. Disse utgiftene er lagt inn i igjen i valgårene 2019 og 2021.

Vi har videre reforhandlet avtale om kjøp av sentralbordtjenester som har gitt en besparelse på 90 000 kr, og reduksjon av postombringing med en dag på 20 000 kr. Det er også lagt inn en kostnadsreduksjon tilsvarende 30% administrativ stilling knyttet til omrokering i forbindelse med permisjon. I økonomiplanperioden er det lagt opp til en ytterligere kostnadsreduksjon av administrativ funksjon på 70%.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Administrasjon tilsvarer alle ansvarene fra 1000-1999, og er tidligere omtalt som Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer. Dette er ikke gitt navnet etat i vår organisasjonsplan. I etterfølgende kommentar vil det bli gitt en kort beskrivelse av hvert enkelt ansvar.

Nye tiltak

Reduksjon administrasjon

I løpet av perioden vil sannsynligvis to administrative stillinger bli ledige pga overgang til AFP. På grunn av omrokeringer i forbindelse med permisjon har vi i 2018 valgt å holde 30% av en stilling vakant. Vi vil vurdere om vi i løpet av perioden kan redusere permanent med 100% stilling.

Politisk styring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ansvar 1000 Politisk styring viser kostnadene til politisk virksomhet i Bø kommune, herunder lønn til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til politikere, og tilskudd for deltakelse i Regionrådet. Videre ligger det inne midler til næringsformål som disponeres av ordfører.

Kontrollutvalget

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunestyret har det øverste tilsynsansvaret for den kommunale forvaltningen. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på sine vegne. Dette er et spesialorgan som ikke kan tillegges andre funksjoner enn de som fremgår av kommunelovens § 77. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon). Det er kommunestyret som vedtar budsjettet for dette organet. Foreliggende budsjettforslag er identisk med forslaget som foreligger fra Kontrollutvalget, og består av utgifter til drift av utvalget samt kjøp av sekretariatstjenester.

Revisjon

Beskrivelse av dagens virksomhet

Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Bø kommune er for tiden med i et interkommunalt samarbeide.

Rådmannen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette ansvaret inneholder i hovedsak lønn til rådmann og personalrådgiver samt andre personalkostnader knyttet til disse stillingene.

Økonomiavdelingen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomiavdelingen har ansvar for alt knyttet opp mot lønnsutbetaling og refusjon sykepenger, regnskap og innfordring av kommunale krav, herunder også eiendomsskatt. Videre har avdelingen ansvar skatteregnskapet og arbeidsgiverkontroll. Sistnevnte oppgaver løses gjennom en inngått avtale med Bodø kommune. Kirkelig fellesråd benytter seg også av økonomi- og it-tjenester.

Avdelingen har også ansvar for innfordring av startlån og næringslån. Disse oppgavene kjøpes for tiden av Øksnes kommune.

Avdelingen er også sentral i utarbeidelse av ulike rapporter til bruk i planlegging, herunder økonomiplan, årsbudsjett, årsrapport, tertialrapport mv.

Utfordringer og strategi

En stor del av oppgavene som er knyttet til avdelingens virksomhet har i seg tidsfrister for gjennomføring. Det er derfor viktig at vi har tilstrekkelige ressurser og kompetanse både i forhold til kvantitet og kvalitet, og nødvendig beredskap.

I en liten organisasjon vil det alltid være en utfordring å sikre beredskap på alle fagområder, og vi vil derfor være sårbar i forhold til fravær. Dette er en gjennomgående utfordring, og en kalkulert risiko ettersom det innenfor sentrale fagområder er relativt få ansatte. Dette vil selvsagt også være utfordrende når noen slutter.

Vi har over mange år vært utfordret på å få regnskapet avsluttet innen 15.02. som stilles som forskriftsmessig krav. Dette lykkes vi til slutt med i forbindelse med regnskapet for 2016, og skyldes

at vi har opparbeidet kompetanse og hatt stabilitet i bemanningsressursene knyttet til dette fagområdet. Dette er en forutsetning for at vi skal lykkes å holde tidsfristen også i de kommende årene.

Mange arbeidsoppgaver er relatert til økonomi og daglige utbetalinger/innbetalinger. Det kreves derfor stor nøyaktighet for å unngå feil. For å minimalisere risikoen for feil er det derfor nødvendig å ha gode rutiner. Det kreves derfor god økonomisk internkontroll. Det er ikke bare krav om gode rutiner og etterlevelse, men også krav at disse rutinene skal dokumenteres skriftlig.

Det arbeides selvsagt rutinemessig, men vi har ei utfordring i å få satt av tilstrekkelig tid for å tilfredsstille dokumentasjonsplikten. Dette er et område som må ha stor fokus i alle ledd, også i resten av organisasjonen som selvsagt er og skal være delaktig i dette.

Eiendomsskattekontoret

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bø kommune innførte eiendomsskatt i 2015 for verker og bruk og resten av kommunen fra 2016. Dette ble gjennomført som et prosjekt, og det er økonomiavdelingen som i tillegg til innfordringen har ansvaret for at det blir foretatt takseringer av nye eiendommer og utvidelse eksisterende eiendommer. Til dette er det opprettet en politisk nemnd som tar beslutninger. Videre en klagenemnd som behandler klager på de beslutninger som blir tatt. Til dette arbeidet har økonomiavdelingen ansvaret for det administrative arbeidet. Det er ikke ansatt nye folk for å ta seg av dette, og det vil alltid knytte seg utfordringer ettersom mengden av saker vil være et usikkerhetsmoment. Til arbeidet med taksering foregår et nært samarbeid med teknisk etat. Budsjettet skal bl.a dekke utgifter til drift av nemndene som nevnt foran mulig kjøp av kompetanse til taksering av verker og bruk og næringseiendommer.

Utfordringer og strategi

I 2017 hadde vi utskifting av personell som hadde gjennomgått opplæring både i forhold til taksering og bruk av dataverktøy knyttet til dette området. Det vil være viktig å bygge opp et internt team som vil løse oppgavene innenfor fastsatte frister uten at vi må kjøpe inn kompetanse også til taksering av boliger. Det vil fortsatt være nødvendig å kjøpe inn kompetanse for taksering av verker og bruk (dersom ikke disse faller bort) og næringseiendommer.

Eldrerådet

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette er utgifter knyttet til avvikling av møter i eldrerådet samt eventuell opplæring og reiser.

Diverse fellesutgifter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette ansvaret inneholder utgifter som gjelder alle etatene som personalforsikringer, kontingenter og lisenser, kjøp av sentralbordtjenester, hovedtillitsvalgt, portoutgifter og kontormateriell for hele kommunehuset.

Kirkelige/religiøse formål

Beskrivelse av dagens virksomhet

Herunder ligger utgifter som gjelder tjenesteytingsavtalen med Kirkelig fellesråd. Heri ligger kostnad på kirkegårdsarbeid som utføres av Teknisk etat og økonomitjenester/it m.v. Dette er prissatt til 1.1 mill kr. I tillegg betales det ut et direkte tilskudd på 2.7 mill kr. Videre er det her tilskudd til trossamfunn som i budsjettet utgjør 225 000 kr.

Ungdomsrådet

Beskrivelse av dagens virksomhet

Det er i budsjettet lagt inn midler til det arbeidet som utføres av ungdomsrådet.

Fellestjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Fellestjenesten er service-avdelingen for kommunen - både innad og utad. Ansvarsområdene er mange: postfordeling til alle avdelinger, journalføring av post som kommer i papirform og elektronisk form, ansvaret for arkivene - både papir og elektronisk, fagansvarlig for sak/arkiv-systemet, ansvarlig for fakturering fra alle avdelinger/etater, innkjøpsfunksjon på rådhuset, renhold på rådhuset, boligformidling, fakturakontering i Agresso, kontraktskriving, skoleskyss, organisering av strandryddeaksjoner/søppelaksjoner, saksbehandler for SFO-søknader, innkalling av vikarer til skole/barnehager, momskontroller, sikkerhetsansvarlig, valgarbeid, lønnskontering og kontroll, vedlikehold av hjemmesida/info-skjerm og nøkkel-formidling.

Arbeidsmiljøutvalget

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bø kommune etterlever Arbeidsmiljølovens Kapittel 6 og 7 hva gjelder arbeidsmiljøutvalg og verneombudstjenesten komplettert med Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.

Arbeidsmiljøutvalg

Arbeidsmiljøutvalget er politisk representert med ordfører, og består dessuten av 3 administrative representanter fra arbeidsgiversiden, 3 representanter for arbeidstakerne, hovedverneombud og bedriftshelsetjenesten. I tillegg inviteres NAV Arbeidslivssenter som kompetanseressurs.

Arbeidsmiljøutvalget avholder kvartalsvise møter og behandler saker som vedrører arbeidsmiljøet, jf. AML § 7-2. Arbeidsmiljøutvalget har også vedtatt gjennomføring av medarbeiderundersøkelse hvert annet år som skal sikre kartlegging av arbeidsmiljøet og iverksetting av tiltak bidrar til et godt og forsvarlig arbeidsmiljø.

AKAN

AKAN-utvalget er revitalisert som underutvalg av Arbeidsmiljøutvalget. AKAN-utvalget arbeider med forebyggende arbeid relatert til rus- og annen avhengighetsproblematikk med årlig rapportering til AMU.

Vernetjenesten

Bø kommune er inndelt i 8 verneområder med hvert sitt verneombud. Hovedverneombud velges av og blant verneombudene og er fast representant i Arbeidsmiljøutvalget. Det avholdes møter mellom administrativ ledelse og verneombudene minimum 2 ganger pr. år, for gjensidig utveksling av informasjon og diskusjon fortrinnsvis rundt problemstillinger knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet.

Inkluderende arbeidsliv

Bø kommune inngikk i 2014 avtale som IA-bedrift med målsetting om å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Årlig utarbeides det tiltak på overordnet- og avdelingsnivå som skal bidra til å oppfylle nevnte målsettinger.

Bedriftshelsetjeneste

Bø kommune har etter anbud inngått avtale om kjøp av bedriftshelsetjenester. Årlig settes det opp samarbeidsplaner for tiltak hvor loven krever deltakelse fra bedriftshelsetjenesten. I tillegg kjøper kommunen tjenester ved gjennomføring av arbeidsmiljøtiltak som krever den kompetansen som bedriftshelsetjenesten besitter.

Felles edb-utgifter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bø kommune har minimumsbemanning på dette ansvarsområdet med bare en stilling. Arbeidet her består i å drifte alt som har med ikt å gjøre døgnet rundt. Dette betyr også innkjøp i forbindelse med utskifting av alt utstyr både hva gjelder sentrale servere og lokalt utstyr. Vår modell for løsning av ikt-drift har bestått i den del år, og har fungert meget tilfredsstillende. Imidlertid ligger det selvsagt en risiko i forhold til beredskap som er viktig å være klar over.

Utfordringer og strategi

Som nevnt ovenfor er det kun en stilling knyttet til ikt-driften, noe som gjør oss sårbar. Vi har løst dette ved at det er avtalt en "backup" med 3.part ved feilsituasjoner i forbindelse med ferieavvikling, men alt filtreres gjennom lokal ikt. Ellers er kutymen at alle i kommunen prøver internt å løse/tilpasse seg, så godt det lar seg gjøre, de problemer som måtte oppstå når lokal ikt ikke er tilgjengelig.

Som det framgår foran er sårbarheten stor ved eventuelt fravær i stillingen. Ettersom hele organisasjonen mer eller mindre vil bli berørt i en verstefallshendelse, ser rådmannen det nødvendig med å foreta en tradisjonell risiko- og sårbarhetsanalyse i løpet av 2018 for å kartlegge omfanget av sårbarheten, og om det i så fall er forsvarlig å videreføre driften i sin nåværende form.

Skole- og barnehageetaten

Innledning

Skole og barnehageavdelinga omfatter tilsammen 9 tjenesteenheter: 4 grunnskoler, 3 kommunale barnehager, voksenopplæring og integreringskontoret.

Sentrale målsettinger i grunnskolen er at elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv. Det er også et overordnet mål at alle elever skal inkluderes og oppleve mestring.

Det vil i 2018 være ca. 230 elever i grunnskolen i Bø. Vi har de siste årene satset mye på videreutdanning for lærere, og legger opp til det samme i 2018.Vi har også jobbet mye med "Vurdering for læring". Dette er et statlig prosjekt hvor alle lærerne i Bø deltar. Resultatet skal gi elevene i Bø en langt bedre tilbakemelding på sin faglige og sosiale utvikling. Vi har satt av midler til videre satsing på digital utvikling i skolen. Vi har de siste to årene kjøpt inn digitale tavler til skolene, og i 2018 vil alle skolene ha fått dette på plass.

Overordnet målsetting er at barnehagene skal tilby gode utviklings og aktivitetstilbud til alle barn. I barnehagene har vi 146 plasser fordelt på 100 barn. Utbygging/renovering av Straume barnehage vil være ferdig våren 2018.Til tross for økt areal i barnehagene, vil vi ha få plasser ledig. Vi opprettholder avd. "Bittelille" i 2018.

Vi har fått ny rammeplan for barnehagene, og vi vil fortsette arbeidet med å implementere den i organisasjonen. I regionen samarbeider vi om kompetanseheving for barnehagene i henhold til "*Kunnskapsdepartementets strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022.*

Vi fortsetter også arbeidet med Helsefremmende barnehager, gutter som lekeressurs og svømming i barnehagen. Disse tre prosjektene støttes av staten.

Bø kommune vil i 2018 få integreringstilskudd for tilsammen 115 flyktninger. 39 av disse vil være elever ved voksenopplæringa. Vi har sagt oss villig til å ta imot 15 flyktninger i 2018. Imidlertid er behovet for bosetting av flyktninger kraftig redusert, og Bø kommune har fått beskjed om at vi ikke får noen i

2018.Det er kun budsjettert med noen få som kan få familiegjenforening. Det blir dermed lagt opp til en reduksjon på voksenopplæringa fra høsten av.

Det er synd at vi sannsynligvis må bygge ned et tilbud som vi føler går godt. Vi har ansatte med god kompetanse som gir et godt tilbud på voksenopplæringa og integreringskontoret

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	57 454	63 693	64 418	63 318	61 918	61 918
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	11 828	11 872	13 178	13 178	13 178	13 178
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 816	2 113	1 927	1 927	1 927	1 927
Sum Driftsutgifter	**72 292**	**77 678**	**79 523**	**78 423**	**77 023**	**77 023**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-5 702	-6 077	-6 944	-6 944	-6 944	-6 944
Refusjoner	-8 163	-9 174	-8 132	-8 132	-8 132	-8 132
Overføringsinntekter	-16 575	-16 764	-18 877	-18 877	-18 877	-18 877
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-113	-232	176	176	176	176
Sum Driftsinntekter	**-30 552**	**-32 247**	**-33 777**	**-33 777**	**-33 777**	**-33 777**
Sum	**41 739**	**45 431**	**45 746**	**44 646**	**43 246**	**43 246**

Innsparingstiltak

Reduksjon integreringsavdelinga

Bø kommune har fått beskjed fra IMDI om at vi ikke får bosetting av flyktninger i 2018. Dette betyr færre elever på voksenopplæringa, og vi må derfor redusere tilbudet. Det er kun budsjettert med at noen få skal få familiegjenforening i 2018. Behovet for bosetting er noe som raskt kan endre seg. 2018 vil sannsynligvis gå greit økonomisk. Dersom vi i resten av planperioden ikke får bosatt flere flyktninger, vil det ha meget stor konsekvens for kommunens driftsbudsjett kommende år. Konsekvensen av en slik nedgang er ikke nærmere utredet.

Se på endring av skolestruktur

Bø kommune har tre barneskoler og en felles ungdomsskole. Elevtallet på barneskolene ligger på litt over 60 elever på Steine og Straume, mens det er 25 elever på Eidet. Det er signaler om at både det faglige og sosiale innholdet på den minste skolen er vanskelig å opprettholde på et tilfredsstillende nivå. Det legges derfor inn i økonomiplanperioden en forutsetning om endra skolestruktur fra høsten 2019. Dersom økonomiplanen vedtas vil det i løpet av 2018 fremmes en egen sak til kommunestyret om dette.

Lærlinger

Beskrivelse av dagens virksomhet

Skole og barnehageavdelinga har ansvar for 1 lærling. Vi har her budsjettert lønn til lærlingen, samt en ny lærling fra høsten av.

Utfordringer og strategi

Vi har stadige henvendelser fra flere som ønsker lærlingeplass. Vi må dessverre avslå dette på grunn av økonomi. Vi får dekt bare 1/3 av lønnsutgiftene.

Tillitsvalgte

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tillitsvalgt en 40% frikjøpt fra utdanningsforbundet. Vi får dekt 20% fra forbundet, mens 20% blir dekt av kommunen

Fellesutgifter grunnskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

På dette kapitlet ligger lønn til alle assistentene vi har i skolen og lønn til logoped. Her ligger også kompensasjon for lønnsoppgjøret.

Skoleskyssen utgjør for 2018 en totalsum på kr. 1.5 millioner.

Reise, diett og opphold er redusert i forhold til 2017.Denne posten brukes for å dekke reiseutgifter til lærere som tar videreutdanning. Flere av studiene er nå nettbaserte, og vi kan derfor redusere utgiftene.

Leie av Bøhallen ligger inne med kr 698 000.

Bø kommune har i 2018 et antall barn som av ulike årsaker går på skole i andre kommuner. Tallet har økt de siste årene. Forskjellen i 2018 er at vi har fått flere barn fra andre kommuner til Bø. Kommunene refunderer utgiftene vi har. Denne posten er doblet i 2018.

Refusjoner fra staten er økt til 1.6 millioner kr. Dette er refusjoner på videreutdanning for lærere og tidlig innsats midler.

Utfordringer og strategi

Det er viktig at vi motiverer flere lærere til å søke på videreutdanning. Ordningen med statlig finansiering er veldig bra, og vi har budsjettert med 5 nye studenter fra høsten av.

Når det gjelder utgifter til barn som går på skole i andre kommuner, så er dette vanskelig å budsjettere.

Fellesutgifter barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet

Vi har her satt av 150 000 kr til inventar og utstyr til Straume barnehage. Renovering og utbygginga blir ferdig i løpet av våren. Dette er utstyr som ikke er tatt med i totalentreprisen.

Ekstraressurs-førskolebarn

Beskrivelse av dagens virksomhet

På denne posten utgjør lønn til ekstraressurser i barnehagene mesteparten

Steine skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Elevtallet på Steine skole vil i 2018 være 65 elever på vårhalvåret og 63 elever i høsthalvåret.

Beregning av rammetimer for høsthalvåret 2018 gir en reduksjon på en lærerstilling.

Delegert budsjett til skolen er økt. Skolen har stort behov for å fornye inventar og utstyr, og trenger også mer penger til undervisningsmateriell.

Skolelokaler steine

Beskrivelse av dagens virksomhet

Skolebygget ble ferdig renovert i 2017. Regner med en besparelse på strøm.

Steine sfo

Beskrivelse av dagens virksomhet

Steine SFO vil i 2018 ha rundt 25 plasser.

Straume skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Straume skole har 62 elever på vårhalvåret og 60 elever på høsthalvåret i 2018.Antall lærerstillinger vil være det samme som før.

Delegert budsjett til Straume skole er økt, fordi skolen signaliserer behov for å fornye inventar og utstyr. De har også behov for å skifte ut lærebøker og annet undervisningsmateriell.

Straume sfo

Beskrivelse av dagens virksomhet

Straume SFO vil i 2018 ha 20-25 barn i SFO.

Eidet skole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Elevtallet ved Eidet skole vil være på 26 elever i vårhalvåret og 25 elever i høsthalvåret. Skolen ligger helt marginalt med hensyn til klassedeling. Skolen er tredelt i vårhalvåret, men flytting på en eller to elever kan gi todeling.

Utfordringer og strategi

Klassedelingstallene er som følger: Hvis fire årskull er slått sammen kan ikke antallet overstige 12 elever. Hvis tre årskull er slått sammen kan ikke antallet overstige 18 elever. Eidet skole ligger helt på grensa til å bli todelt. Flytting på en eller to elever kan bli avgjørende.

En todelt skole betyr at flere klasser må gå sammen.

Eidet sfo

Beskrivelse av dagens virksomhet

Det er i dag 11 barn i Eidet SFO. Dette er en gledelig økning. SFO har fortsatt et administrativt samarbeide med Eidet barnehage, og dette fungerer bra.

Bø ungdomsskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bø ungdomsskole vil i vårhalvåret ha 83 elever, og 79 elever i høsthalvåret 2018. Skolen ligger marginalt an med hensyn til delingstallet for 9. trinn. Det ligger derfor an til reduksjon av en lærerstilling.

I vårhalvåret 2017 sluttet de enslige mindreårige elevene ved skolen. Tilskuddet på 1.4 millioner er derfor tatt ut av budsjettet.

Skolen har fått økt sitt delegertbudsjett på linje med de andre skolene.

Skolelokaler bø ungdomsskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ospepanel på fasaden må skiftes ut.

Vinje barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet

Vinje barnehage har totalt 70 plasser fordelt på 47 store og 23 små. Vi viderefører avd. Bittelille i alle fall frem til høsten 2018.Fødselstallene våren 2018 vil være avgjørende for videre drift her.

Vi har økt delegert budsjettet med 5000 kr.

Utfordringer og strategi

Avd. Bittelille er ikke ei permanent avdeling. Bakgrunnen for at den ble gjenopprettet var at det ble født mange barn i kretsen og at mange flyktningebarn trengte barnehageplass. Må vurderes høsten 2018 om den skal videreføres.

Straume barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet

Straume barnehage har 57 plasser fordelt på 38 store og 19 små plasser. Utbygginga/renoveringa av Straume barnehage vil være ferdig på våren. Vi vil da få en tidsriktig barnehage med god standard. Det er satt av ekstra midler på kr. 150 000 til inventar og utstyr i forbindelse med utbygginga.

Ansatte i barnehagen har vært svært tålmodige i byggeprosessen.

Eidet barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet

Eidet barnehage har 18 plasser (bare store)

Vi har økt delegert budsjett på grunn av samlokaliseringa med SFO. Dette gir økte utgifter til barnehagen og skal kompenseres.

Utfordringer og strategi

For noen år tilbake ble Eidet SFO slått sammen med barnehagen. Dette fordi det var få barn som søkte plass der. Ordningen fungerer slik at barna har oppmøtested i barnehagen, og så bruker de SFO lokalitetene etter skoletid. Nå har antall søkere tatt seg opp, og det er 11 barn i ordninga. Vi må vurdere om vi skal gå tilbake til ordninga med eget SFO.

Voksne fremmedspråklige

Beskrivelse av dagens virksomhet

Voksenopplæringa vil i 2018 gi tilbud i norsk og samfunnskunnskap for voksne til ca. 40 personer. I tillegg vil de også gi undervisning til andre voksne som ikke kommer inn under tilskuddsordninga. Det er ikke budsjettert med nye flyktninger i 2018, men familiegjenforening kan gi utslag på tallet.

Ved voksenopplæringa gir vi følgende tilbud:

Spor 1

For deltakere som har liten eller ingen skolegang. Her finnes også en alfabetiseringsmodul for personer som er helt uten lese- og skriveerfaring. Veiledende nivå for avslutning av opplæring på spor 1: muntlige ferdigheter: nivå A2 eller B1 og skriftlige ferdigheter: nivå A1 eller A2.

Spor 2

For deltakere med noe skolebakgrunn. Veiledende nivå for avslutning av opplæring på spor 2: muntlige ferdigheter: nivå A2 eller B1 og skriftlige ferdigheter: nivå A2 eller B1

Spor 3

For deltakere med god allmennutdanning, påbegynt eller fullført utdanning på høyskole- eller universitetsnivå. Veiledende nivå for avslutning av opplæring på spor 3: muntlige ferdigheter: nivå B1 og skriftlige ferdigheter: nivå B1

I tillegg til dette gir vi grunnskoleopplæring for voksne. Dette fører til vitnemål, og elevene kan søke vider på vg. opplæring.

vi har i dag 5.38 stillingshjemler ved voksenopplæringa. Vi har ansatt rektor som har 40% administrasjon. Undervisningstilbudet fungerer veldig bra, og flyktningene er fornøyde. Har økt delegertbudsjettet, spesielt ekskursjonspotten.

Utfordringer og strategi

Voksenopplæringa går godt, men det er usikkert rundt mottak av nye flyktninger i årene fremover. Dette betyr at vi om få år må bygge ned tilbudet som vi gir i dag hvis prognosene slår til.

Flyktningetjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Det er budsjettert med et integreringstilskudd på vel 18 millioner i 2018. Tallet er basert på integreringstilskudd, eldretilskudd og barnehagetilskudd.

Bø kommune har sagt at vi skal motta 15 flyktninger pr. år. Signaler fra IMDI er at vi sannsynligvis ikke får noen. Vi har derfor ikke budsjettert med nye flyktninger i 2018. Grunnen til at vi likevel får ei økning er at vi har mange flyktninger i årskategori 2. Dette gir økt tilskudd i 2018.

Det er budsjettert med vel 8 millioner i introlønn i 2018.

Flyktningetjenesten bidrar med interne overføinger på litt over 2 millioner. Dette er penger som overføres til de andre etatene. Eksempler på dette kan være: ekstra helsesøster, tolketjenester til legekontoret, ekstra ansatte i de barnehagene som har flyktninger, ekstra tilskudd til NAV på grunn av økte utbetalinger m.m. I 2018 er de interne overføringene økt med 350 000 kr

Utfordringer og strategi

Samme utfordringene her som på voksenopplæringa.

Hvis Bø kommune ikke får det antall flyktninger vi har sagt at vi kan ta imot, må tjenesten bygges gradvis ned. Dette betyr at de andre etatene også må redusere sine rammer siden de interne overføringene forsvinner.

Vi har i dag en tjeneste som fungerer etter intensjonene.

Familiegjenforening er også en del av integreringskontoret sine arbeidsoppgaver I 2017 var det 12 personer som fikk innvilget dette.

Integreringstilskudd for familiegjenforente gjelder i tre år. Det er umulig å forutsi hvor mange dette vil bli.

Med andre ord. Integreringskontoret vil være preget av usikkerhet rundt de økonomiske rammene i flere år fremover

Helse- og omsorgsetaten

Innledning

Etatens netto ramme for 2018 er tildelt med kr 95 126 000,-. Budsjettet er basert på budsjett for 2017 og på regnskap pr.27.10.2017. Iverksatte godkjente tiltak i løpet av året er lagt til ramma og det er kompensert for lønnsøkningen. Utover det er det ikke foretatt nevneverdige oppjusteringer av vikarpostene i budsjettet. Budsjettet er med andre ord en stramt budsjett for 2018.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	99 704	102 306	104 975	104 975	104 975	104 975
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 022	8 504	8 960	8 960	8 960	8 960
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 551	11 689	14 464	14 464	14 464	14 464
Overføringsutgifter	134	470	470	470	470	470
Sum Driftsutgifter	**123 571**	**122 969**	**128 869**	**128 869**	**128 869**	**128 869**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-12 429	-12 731	-13 086	-13 086	-13 086	-13 086
Refusjoner	-10 938	-8 859	-9 700	-9 700	-9 700	-9 700
Overføringsinntekter	-8 864	-9 747	-10 538	-10 538	-10 538	-10 538
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-187	-280	-419	-419	-419	-419
Sum Driftsinntekter	**-32 416**	**-31 617**	**-33 743**	**-33 743**	**-33 743**	**-33 743**
Sum	**91 155**	**91 352**	**95 126**	**95 126**	**95 126**	**95 126**

Legetjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Legetjenesten tilbyr fastlegetjenester, forebyggende helsearbeid (helsestasjon og skolelege), sykehjemslege, reisevaksinering og diabetesomsorg (diabetessykepleier) til innbyggerne i Bø. Legekontoret har stabil legedekning, og er bemannet med erfaren, kompetent personell. Der er totalt 2,8 kurative årsverk, fordelt på fire fastleger knyttet til fastlegeordningen, og 3,2 årsverk medarbeidere. Diabetessykepleieren er ansatt i 50% stilling. Kontoret har gode, egnete lokaler og er godt utstyrt, både medisinsk og kommunikasjonsmessig (sms bestilling, e-resept, nettbestilling av timer).

Bø kommune deltar i det interkommunale vaktsamarbeidet i Vesterålen, men har lokal vakt på hverdager mellom 08-21.

Kommuneoverlegen er leder for helseavdelingen, ansvarlig for samfunnsmedisinske oppgaver og medisinsk faglig rådgiver.

Fysioterapitjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunen har to privatpraktiserende fysioterapeuter med driftstilskudd som arbeider i lokaler på Bøheimen. Tilbudet fungerer godt. Siden 2015 (?) er der midlertidig ansatt kommunefysioterapeut som er ansvarlig for fysioterapi på sykehjemmet og samarbeider med helsestasjon i deres forebyggende arbeid for barn og unge (20% stilling). 50% av stillingen er finansiert med prosjektmidler (forskningsmidler). Kommune får fastlønnstilskudd for kommunefysioterapeut.

Utfordringer og strategi

Kommunen har behov for kommunefysioterapeut og man bør etterstrebe å tilsette i fast stilling for å skape forutsigbarhet og øke kvaliteten gjennom langsiktig arbeid

Frisklivssentralen

Utfordringer og strategi

Kommunen tilbyr ikke gruppebasert trening hverken til risikogrupper eller som et generelt forebyggende tiltak. Vi drev tidligere Frisklivssentral men tilbudet ble lagt ned grunnet ressursmangel. Frisklivssentralen kan ses både som et folkehelsetiltak og som et forebyggende tiltak som er anbefalt prioritert både i lovverk og veiledere. Det er ikke mulig å reetablere tilbudet uten tilførsel av ressurser.

Prosjekter helsetjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helseavdelingen driver tre prosjekter (2017). Diabetessykepleier er ansvarlig for et prosjekt som tilbyr barn med overvekt og fedme et tverrfaglig behandlingstilbud. Kommuneoverlegen er ansvarlig for et forsknings- og utviklingsprosjekt som skal bedre oppfølgningen av pasienter med store og sammensatte behov, det vil si pasienter med størst funksjonstap, somatisk, psykisk og sosialt et bedre tilbud. Avdeling psykisk helsearbeid har ansatt en erfaringskonsulent i 50% stilling for å øke brukerperspektivet i tjenesten. Alle prosjekter er eksternt finansiert, primært av Helsedirektoratet.

Utfordringer og strategi

Prosjektarbeid er nyttig og kan bidra til utvikling og bedre kvalitet, men det er krevende å drifte prosjekter parallelt med eksisterende drift, uavhengig om finansieringen er på plass. Prosjektene mangler ofte forankring og dermed reell støtte hos ledelsen. Man bør etterstrebe at prosjekter i større grad integreres i helse- og omsorgsetaten overordnede planlegging og forankres i etatens overordnede mål.

Helsestasjonen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helsestasjon driver forebyggende helsearbeid for barn og unge (<18 år). Helsestasjon har to helsesøstre, en av dem sluttfører sin utdanning våren 2018. Avdelingen har høy kompetanse og arbeidet er preget av høy motivasjon og god kvalitet.

Helsestasjon er ansvarlig for det tverrfaglige Barn og ungdomsteamet (BUT), som ser et lavterskeltilbud for koordinering av tilbudet til familier med "utfordringer". BUT vurderer om barnet har ett til individuell plan, etablerer (og avslutter) ansvarsgrupper og utnevner koordinator.

Helsestasjon deltar i utstrakt tverrfaglig arbeid, fremfor alt med skole og barnehagene, men også med kommunal psykiatritjeneste, legetjeneste og barnevern.

Utfordringer og strategi

Avdelingen er liten, med bare to ansatte helsesøstre. Helsestasjon har mange ulike oppgaver som krever høy kompetanse og erfaring. Den største utfordringen for avdelingen er å opprettholde kvaliteten på de ulike tjenestene, til tross for liten volum.

Avd. psykisk helsearbeid

Beskrivelse av dagens virksomhet

Avdeling psykisk helsearbeid tilbyr miljøarbeid i hjemmet for personer med psykisk lidelse og rusavhengighet (3,7 årsverk), og oppfølgning og behandling av den samme pasientgruppen (3 årsverk). Avdelingen er også ansvarlig for kommunens psykososiale krisearbeid. Avdelingen er et lavterskeltilbud og det er i utgangspunktet ikke nødvendig med henvisning fra lege for å få tilbud. Behandlingstilbudet består av kognitiv terapi, motiverende intervju og rusintervensjon. Både behandlere og miljøarbeidere har høy kompetanse og lang erfaring. Ruskonsulenten er ansvarlig for behandling av rusavhengighet og spiller også en viktig rolle i kommunens rusforebyggende arbeid.

Der er et økende behov for fremfor alt miljøarbeid og tilpasset botilbud. Kommunen kjøper i dag tjeneste av private for to brukere fordi vi ikke er i stand til å etablere tilbudet selv. Grunnen til dette er fremfor alt mangel på kvalifisert personell, men også at det er svært kostbart å etablere døgnbasert tilbud for få brukere.

Spesialisthelsetjenesten har redusert sitt døgntilbud i regionen og forventingene til hva kommunehelsetjenesten skal tilby har økt. Vesterålen DPS har et akutt ambulant akutt-team som skal bistå kommunene ved akutte kriser som krever økte ressurser. Bø er for langt fra sykehuset for å kunne dra nytte av tilbudet på en effektiv måte, og vi er derfor nødt til å ha en fleksibel tjeneste som er i stand til å handtere alvorlig syke pasienter på egen hånd. Spesialisthelsetjenesten har veiledningsplikt overfor kommunehelsetjenesten, men omfanget har blitt redusert de siste årene.

Utfordringer og strategi

Avdelingen er nødt til å dimensjoneres så at vi er i stand ti å takle variasjoner i behov for tjenester, uten å være avhengig av korttidsinnleie av vikarer (det er svært vanskelig å få tak i kompetente vikarer). Kjøp av eksterne tjenester fra private er svært kostbart og vi bør vurdere å etablere tilbud i egen regi.

Fra 2020 er der krav om kommunepsykolog i kommunehelsetjenesten. Det er ikke gitt at en slik stilling skal knyttes til avdelingen, men det er nødvendig å vurdere hvordan vi kan oppfylle kravet og planlegge for rekruttering.

Kommuneoverlegens forskningsarbeid viser at der er en skjevfordeling av helse- og omsorgstjenester (sosioøkonomisk gradient) som rammer personer med psykisk lidelse og rusavhengighet spesielt. Mange av pasientene som har tilbud fra avdelingen har også somatisk sykdom. Samarbeidet mellom hjemmesykepleien og psykiatritjenesten er i utgangspunktet godt, men disse pasientene risikere å havne i gråsonene mellom tjenestene, og dermed får dårligere tilbud. Man bør vurdere tiltak for å bøte på dette.

Barneverntjeneste

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunens barnevernstjeneste ivaretas av Vesterålens Barnevern.

Administrasjon pleie og omsorg

Beskrivelse av dagens virksomhet

For inneværende budsjettår er bemanningen redusert med fra 1 til 0,5 årsverk på sekretærsiden for koordinering av hjemmehjelpstjenesten. Det har i periode vært utfordrende å dekke opp den resterende 50 % stillingen, men en har klart det ved å dekke denne funksjonen ved midlertidig tilsetting.

Utfordringer og strategi

For å skape kontinuitet i stillingen gjøres det fast tilsetting i stillingen så snart som mulig og helst før utgangen av året.

Bøheimen 1. etasje

Beskrivelse av dagens virksomhet

Avdeling Naustet/Sjøhuset i 1. etg. består i dag av totalt 28 sykehjemsplasser inkludert 3 plasser til korttidsopphold og 1 akuttplass samt ei bogruppe på 8 plasser for demente med spesielle behov.

Presset på korttidsplassene har vært meget stort i løpet av året. Det tidvis vært innlagt 10 pasienter på korttidsavdelinga. Rommene på korttidsavdeling har vært dobbeltrom og endestue + kontor har vært i bruk.

Sykepleierdekningen er bra, men en mangler fortsatt flere sykepleier for å dekke opp med 2 sykepleiere på vakt i helgene.

Utfordringer og strategi

Presset på korttidsavdelinga er stort og tidvis må en leie inn ekstra personell for å dekke opp behovet hos den enkelte pasient. Det ble heller ikke for neste årsbudsjett funnet rom for å øke bemanninga ved avdelinga. Det medfører ekstra bruk av overtid og ved noen anledninger kan vi ikke ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Liggedøgn på sykehuset koster kr. 4600 pr. døgn.

Bøheimen 2. etasje

Beskrivelse av dagens virksomhet

Avdeling Blåklokka har budsjettdekning for 20 pasienter på enerom. Etter nedleggelse av 4 pasient rom 2012 har det i løpet av 2016/17 blitt tatt i bruk 3 rom til langtidspasienter. Disse rommene er fortsatt i bruk og en dekker opp personalbehovet ved ekstra innleie samt bruk ledige ressurser knyttes til ressurskrevende bruker.

Utfordringer og strategi

Det er ikke funnet dekning innenfor budsjettet for 2018 å øke opp bemanninga på avdelinga for å drifte 3 ekstra sykehjemsplasser. Konsekvensen av dette er at må så snart som mulig finne en løsning trappe ned bruken av disse plassene.

Det vil være behov for flere sykepleier på vakt. Endret behov og mere behandling gjør at sykepleierne vegrer seg for gå alene som sykepleier på vakt. Dette gjelder spesielt i helgene hvor sykepleierne tidvis må gå både i 1. og 2. etg. For å dekke opp behovet i enkelte perioder med overbelegg og mye intravenøs behandling må leie inn sykepleiere på overtidsbetaling. Dette kan ikke fortsette over tid og må i løpet av året prøve omgjøre ledige assistent/helsefagarbeiderstillinger til sykepleierstillinger.

Nattjeneste Bøheimen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Natt tjenesten består av 5 nattevakter på vakt. Nattevaktene har ansvaret tjenesten inn på Bøheimen samt tilsyn i omsorgsboligene samt betjening av trygghetsalarmer ute i kommunen. Pga. av permisjoner og sykemelding har natt tjenesten hatt problemer å ha sykepleiere på alle vaktene. Det har medført ekstra innleie og bruk av overtid for å ha nødvendig sykepleierkompetanse på vakt.

Utfordringer og strategi

I utgangspunktet har en full sykepleierdekning på natt, men en har ikke ledige sykepleierressurser å dekke opp for permisjoner og sykefravær. Ved ferier er en derfor nødt til å bruke innleie sykepleier fra vikarbyrå for dekke opp ledige vakter. Innleie av sykepleier fra vikarer fra vikarbyrå kostnadskrevende.

Vaskeri- renholdsavdeling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesten ved vaskeri og renholdsavdelingen videreføres på samme nivå 2018 som i 2017. Det er ikke personellmessige endringer. Avdelingen ha merket presset vaskeridelen pga. perioder med stor overbelegg på Bøheimen. Avdelinga har i dag personer på tiltak i regi av NAV.

Utfordringer og strategi

Ettersom leder av avdelinga har sagt opp sin stilling og blir pensjonist, vil avdelinga være uten leder fra årsskifte. Ved førstegangs utlysning var det ingen kvalifiserte søkere på stillingen. Stillingen blir utlyst på nytt i nov/des og en håper på søkere som kan ta over ledelse av avdelinga. Inntil videre avgåtte leder være behjelpelig med ledelse av avdelinga fram ny leder er tilsatt.

Kjøkkentjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kjøkkentjenesten fungerer godt tross personellmessige utfordringer. Sykefraværet har vært stort, men en har klar dekke opp fraværet med kvalifiserte vikarer. Det er tilsatt ass. kjøkkensjef. Kjøkkentjenesten 1 person på tiltak i regi av NAV.

Utfordringer og strategi

Ved ledighet i stillinger ved kjøkkentjenesten må en søke å tilsatt kokk med fagbrev. Dette er en utfordring da lønnsnivået for denne faggruppen er mye bedre i det private næringsliv, og vi som kommune klarer ikke å tilby disse lønninger.

Kantinedrift kjøkken

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kantinedriften fungerer godt og de får gode tilbakemeldinger fra publikum. Kantina har 1 person på tiltak i regi av NAV. Dette fungerer utmerket.

Hjemmehjelp

Beskrivelse av dagens virksomhet

Hjemmehjelpstjenesten fortsetter inn 2018 på samme nivå som i 2017. Ingen endring i antall årsverk for tjenesten. Omsorgslønn holdes uendret i forhold til 2017.

Utfordringer og strategi

Det er startet arbeid med forenkling av administrering av hjemmehjelpene og så langt ser det ut at dette kan bli lettere for hjemmehjelpene samt en bedre utnyttelse ved plutselig ledige timer.

Det innføres nytt regelverk for omsorgslønn fra 2018. Omsorgslønn går over til å hete pårørendestøtte. Utfordringer blir å implementere nytt regelverk.

Bolig doktorhagen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Boligen fungerer godt etter hensikten. Ingen endring i bemanningen fra oppstart.

Utfordringer og strategi

De framtidige utfordringer blir å beholde kompetansen i avdelinga. I 2017 sluttet 2 vernepleiere og den 3. gikk ut i permisjon. Det er midlertidig tilsatt 1 vernepleier for å styrke kompetansen i boligen. En er under utdanning, ferdig i nov/ des. 2017.

Aktivitetsleder

Beskrivelse av dagens virksomhet

Aktivitetsleder startet i stillingen den 1. september 2017. Dette tiltaket fungerer utmerket og brukerne av tjenesten setter stor på tiltaket. Økonomisk er helårsvirkning lagt inn.

Utfordringer og strategi

Ingen spesielle utfordringer for 2018 unntatt at det er ikke funnet dekning for å avsette penger til transport i forbindelse med det populære tirsdagstreffet på Bøheimen.

Hjemmesykepleien

Beskrivelse av dagens virksomhet

Hjemmesykepleien betjener hjemmeboende og beboerne i omsorgsboligene samt 7 omsorgshybler.118 brukere mottok hjemmesykepleie ved utgangen av 2. tertial 2017. Pleietyngden har økt hos den enkelte bruker. Sykepleierdekningen er god, men ved avviklinga av ferier, ved sykefravær er det vanskelig å dekke vaktene med sykepleiere.

Gjennomsnittsalderen i omsorgsboligene er på 88,8 år, mens gjennomsnittsalderen inne på institusjonen er 85,4 år. Det er en kjent hjelpebehovet er øker ved økende alder.

Utfordringer og strategi

På bakgrunn av alderssammensetning i omsorgsboligene kan det være på sin plass vurdere fast bemanning i boligene. Det kan være et tiltak for unngå innleggelse på Bøheimen og dermed redusere presset på institusjonen. Dette er tiltak som en må komme tilbake til hvis presset på institusjonsplassene fortsetter.

Tiltak for funksjonshemmede

Beskrivelse av dagens virksomhet

TTF forventes å gi tilbud til samme antall brukere som 2017. Det er ikke gjort endring i bemanningen. Inntekter endres som følge av endring av regelverket med hensyn til ressurskrevende brukere. Innslagspunktet prisjusteres, og økes med kr. 50 000,- utover dette. Det nye innslagspunktet blir for 2018 kr. 1 235 000,-. Kompensasjonsgraden holdes undret på 80 %

Utfordringer og strategi

For flere av brukerne er det etterhvert blitt vanskelig å finne tilpassede aktiviteter. Dette er en utfordring som det må arbeides med i 2018.

Kultur- og næringsetaten

Innledning

Kultur, næring, landbruk, kulturskole, folkehelsekoordinator, frivilligsentral, ungdomsleder ble fra 1. mai 2016 slått sammen, og budsjettet for 2017 har helårseffekt av omorganiseringen. Tilsammen har etaten 15 medarbeidere fordelt på 10 årsverk.

Næringsarbeidet ble i omorganiseringen styrket ved ansettelsen av ny etatsleder, noe som har frigitt noe mer tid til faglig arbeid.

Folkehelsekoordinator har plassert seg fint inn som en del av den nye etaten. Det jobbes godt og tverrfaglig - spesielt i forhold til samarbeid opp mot familiefredag og ungdomsklubb ser vi muligheter for at dette bidrar til å styrke kommunens arbeid for barn og unge. Prosjektet «Etter skoletid» som ble etablert i 2016 er ei statlig satsing, har fortsatt i 2017 og vi har fått tilskudd til og med mars 2018. Dette flotte arbeidet vil avsluttes om vi ikke får mer penger fra staten. Ellers har koordinator samarbeid med skole og helse i tverrfaglige sammenhenger til beste for de gruppene det gjelder.

Frivilligsentralen har tidligere vært finansiert med øremerka tilskudd fra staten. Dette er endret og pengene ligger nå i rammen, men fremdeles med krav om rapportering til departementet.

Vi møter 2018 med alle stillingene besatt, med unntak av folkehelsekoordinator.

Kultur & Næring vil overta ansvaret for Lofoten og Vesterålen vannområdeprosjektet. Det er finansiert med midler fra fylkeskommunen. Dette har ligget i Teknisk etat.

Vi har fått innvilget skjønnsmidler til, i samarbeid med de andre kommunene i Vesterålen, å utarbeide en regional landbruksstrategi. Arbeidet med dette vil starte opp på nyåret 2018.

Rullering av handlingsdelen av strategisk næringsplan står også på dagsorden når begir oss inn i et nytt år.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	4 165	6 538	6 349	6 349	6 349	6 349
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 588	2 455	2 520	2 520	2 520	2 520
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	916	2 241	1 184	1 184	1 184	1 184
Overføringsutgifter	1 011	1 653	1 453	1 453	1 453	1 453
Finansutgifter	528	551	551	551	551	551
Sum Driftsutgifter	**9 208**	**13 438**	**12 057**	**12 057**	**12 057**	**12 057**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-775	-707	-710	-710	-710	-710
Refusjoner	-2 323	-1 365	-1 064	-1 064	-1 064	-1 064
Overføringsinntekter	0	-930	-530	-530	-530	-530
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-568	-812	-637	-637	-637	-637
Sum Driftsinntekter	**-3 666**	**-3 814**	**-2 941**	**-2 941**	**-2 941**	**-2 941**
Sum	**5 542**	**9 624**	**9 116**	**9 116**	**9 116**	**9 116**

Kulturadministrasjonen

Bø frivilligsentral

Beskrivelse av dagens virksomhet

Frivilligsentralen har tidligere vært finansiert med øremerka tilskudd fra staten. Dette er endret og pengene ligger nå i rammen, men fremdeles med krav om rapportering til departementet.

Reiseliv og turisme

Utfordringer og strategi

Her jobbes det fremdeles med å finne ei løsning på turistinformasjon sammen med reiselivsnæringa og andre aktører.

Bø bygdebok

Beskrivelse av dagens virksomhet

Her fortsetter vi med å selge slekts- og gårdshistorien som er på lager. Ingen nye prosjekter er planlagt

Idrett

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ansvaret dekker strøm til lysløyper og div., regionale samarbeid, gratis trening for barn og ungdom (tilskudd som dekker halleie på FK Luna og Bøhallen), og til overføring av tilskudd fra spillemidler.

Andre kulturaktiviteter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tilskudd til kino, LVO, kulturmidler og kulturpris. Ansvaret brukes også ved diverse kulturarrangementer i regi av kommunen

Kunstformidling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Den kulturelle skolesekken (DKS) og den kulturelle spaserstokken (DKSS) driftes over dette ansvaret. DKS og DKSS er finansiert med tilskudd fra Nordland fylkeskommune. Det er opprettet fond for underforbruk/overforbruk av tildelte midler som må justeres ved regnskapsavslutning.

Reginedagan

Beskrivelse av dagens virksomhet

Festivalen driftes fra dette ansvaret. Det ligger fast årlig kommunal finansiering til festivalen på kr 70 000. I 2017, et jubileumsår, ble det økt med 100 000 friske engangsmidler. Ansvaret for prosjektledelsen har den ansatte på Bø frivilligsentral (20% av stillingen).

Det vurderes andre modeller for drift. Festivalen har solid og god innhold og et godt samarbeid med frivillige i Kunst og kulturstrømkomiteen.

Folkehelse

Beskrivelse av dagens virksomhet

Folkehelsekoordinator har plassert seg fint inn som en del av den nye etaten. Det jobbes godt og tverrfaglig - spesielt i forhold til samarbeid opp mot familiefredag og ungdomsklubb ser vi muligheter for at dette bidrar til å styrke kommunens arbeid opp mot barn og unge. Prosjektet «Etter skoletid» som ble etablert i 2016 er ei statlig satsing, har fortsatt i 2017 og vi har fått tilskudd til og med mars 2018. Dette flotte arbeidet vil avsluttes om vi ikke får mer penger fra staten. Ellers har koordinator samarbeid med skole og helse i tverrfaglige sammenhenger til beste for de gruppene det gjelder.

Utfordringer og strategi

Folkehelsekoordinator har sagt opp og gått over i annen stilling i kommunen. Stillingen er utlyst, vi har i skrivende stund mange søkere. Dette er ei stilling finansiert med tilskudd fra fylkeskommunen. Utfordringen er at vi ikke vet om dette blir videreført på grunn av nedskjæringer, og da har ikke vi penger til å drifte stillinga videre. Det vil være synd fordi dette er forebyggende tverrfaglig arbeid og mange vil merke det på kroppen om denne innsatsen, spesielt for barn og unge, blir borte. Det samme gjelder også "etter skoletid" som er en del av folkehelseansvaret. Vi veit ingenting om vi får fortsette etter mars 2018, men budsjetterer som om det blir videreført.

Næringsprosjekter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kultur- og næringsetaten har hovedansvar for å følge opp Strategisk næringsplan. Planen har som overordna mål å skape flere arbeidsplasser med utgangspunkt i kommunens naturgitte fortrinn. Det er en tett sammenheng mellom sysselsetting og befolkningsutvikling. Det er avsatt kr 250 000 til handlingsprogrammet for 2018. Dette behandles som egen sak parallelt med budsjettet.

Rådmannen foreslår å videreføre Forum for samarbeid. Det har vært høy deltakelse på arrangementene som er avholdt så langt. Også kontakt mot eksterne miljøer foreslås videreført, særlig retta mot IKT. I 2018 foreslår rådmannen et særlig fokus på sjømatnæringa, landbruk og reiseliv. Rådmannen foreslår at det utarbeides en ny Strategisk Næringsplan i 2018.

Utfordringer og strategi

Høsten 2017 gjennomføres et forprosjekt for å legge grunnlaget for et mer omfattende sjømatprosjekt. Det blir gjennomført intervjuer med aktørene i sjømatnæringa, og det blir sendt søknad til Nordland Fylkeskommune om finansiering. Forprosjektet gjennomføres delvis med egeninnsats og delvis med kjøp av tjenester fra Fiskeriparken.

Målet med å gjennomføre et sjømatprosjekt er å styrke verdiskapinga i sjømatnæringa Bø. Potensialet i trålråstoff med leveringsbetingelser til Bø vil være et naturlig tema. Med hensyn til fagkunnskap, nettverk og prosesser mener rådmannen det er best å gjennomføre hovedprosjektet ved kjøp av eksterne tjenester supplert med egeninnsats.

Innafor vedtatt økonomiplan er det mulig å frigjøre kr 170 000 til å gjennomføre hovedprosjektet. Dette er midler satt av til oppfølging av Strategisk næringsplan. Forutsatt tilførsel av midler fra havbruksfondet, mener rådmannen det bør settes av ytterligere kr 330 000 til prosjektet. Med en kommunal egenandel på kr 500 000 bør det være mulig å få tilsvarende finansiering fra fylkeskommunen.

Landbruksvirksomhet

Beskrivelse av dagens virksomhet

Landbruk har ansvar for behandling av saker etter jord- konsesjon- og skogloven, samt en rekke tilhørende forskrifter.

Enheten behandler søknader om statlige og kommunale tilskudd til landbruksnæringen og oppgaver i forbindelse med næringsutvikling i landbruket, blant annet 1. linje ift. søknader til Innovasjon Norge, er en viktig del av arbeidet.

I tillegg har enheten sammen med teknisk ansvar for oppfølging av vannforskriften. Viltforvaltninga er også en del av oppgaveporteføljen.

Fiske, jakt og viltstell

Utfordringer og strategi

Den kommunale viltforvaltninga handteres også av kultur & næringsetaten. For å klare et mer effektivt og bærekraftig uttak av elg i årene som kommer vil vi sammen med de andre kommunene på Langøya søke fylkeskommunen om tilskudd til helikoptertelling vinteren 2018. Egenandelen vil vi kunne dekke ved bruk av viltfondet

Bø folkebibliotek

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ny biblioteksjef er tilsatt og var på plass fra 1.9 i 50% stilling. I tillegg har hun 50% i frivilligsentralen som mest sannsynlig vil bli ei varig ordning.

Den daglige driften består av inn – og utlån av medier som bøker, lydbøker og filmer. I tillegg får vi mange spørsmål om fjernlånsbestillinger, samt ønsker om diverse filmer og bøker vi kan kjøpe inn.

Utfordringer og strategi

Våre ønsker for neste års budsjett er mer midler på bokbudsjettet, ettersom dette er en post på budsjettet det er stor etterspørsel etter. Det kommer stadig vekk ut nye bøker på markedet som lokalbefolkningen er observante på. Vi vil gi lokalbefolkningen det de ønsker, dermed er det svært viktig for oss at vi får mest mulig midler til bokbudsjett.

Bø kulturskole

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kulturskolen har ansvar for å administrere skolen, tilby undervisning i estetiske fag, samarbeide med/selge tjenester til lag og foreninger, delta på regionale samarbeidstiltak MUSAM og koordinere kommunens arbeid med Den Kulturelle Skolesekken - DKS.

Kulturskolen har 5 ansatte i faste stillinger i til sammen 2,15 % årsverk, fordelt på kulturskolerektor i 100 % stilling, lærere i 50%, 30 % og 15 %, og dirigent i 20 % stilling der tjenesten selges til Bø musikkforening (Rektors stilling er delt opp i 45 % undervisning, 35 % administrasjon og 20 % direksjon).

Kulturskolen tilbyr undervisning til ca. 60 elever pr. 01.11.17, fordelt på instrumentene sang, piano, slagverk, gitar og bass. Skolen har i tillegg gitt tilbud i musikkteater våren 2017-høsten 2017, der lærer har vært ansatt i 10 % midlertidig stilling.

Utfordringer og strategi

Iflg. den nye rammeplanen for kommunale kulturskoler, skal man som kulturskole tilby et breddetilbud, som omfatter flere estetiske fag enn musikk. Dette har på grunn av ressursmangel vært vanskelig å gjøre på en god nok måte i Bø, men vært løst ved periodevise prosjekter, slik som siste års tilbud i musikkteater. Det er ikke optimalt å lage midlertidige tilbud, og det er derfor ønskelig at kulturskolen får en utvidet ressurs til å skape et bredere og mer forutsigbart tilbud.

Teknisk etat

Innledning

Driften på teknisk etat er nå i en omstillingsfase der alle stillingene er belagt og ansvarsområdene er fordelt mellom ingeniørene på avdelingen for å mest mulig effektiv drift av etaten.

Utover generell drift vil teknisk etat bruke 2018 på gjennomgang av internkontroll, utarbeidelse av lokale forskrifter, hovedplan vann og avløp, tilstandsrapport på kommunale veier.

Generell drift av etaten er utfordrende på grunn av innstramning av budsjettrammen. Kommunale bygg og veier er den største utgiftsposten som man på sikt må gjøre opp en status på hva som er mest kritisk å få utbedret.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	10 076	9 824	9 394	9 394	9 394	9 394
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 606	14 119	16 701	16 701	16 701	16 701
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 488	3 320	3 035	3 035	3 035	3 035
Overføringsutgifter	63	200	0	0	0	0
Finansutgifter	3 487	1 962	983	983	983	983
Sum Driftsutgifter	**31 719**	**29 425**	**30 113**	**30 113**	**30 113**	**30 113**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-18 193	-18 668	-19 519	-19 519	-19 519	-19 519
Refusjoner	-95	-10	-10	-10	-10	-10
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-491	-269	-269	-269	-269	-269
Sum Driftsinntekter	**-18 979**	**-18 947**	**-19 798**	**-19 798**	**-19 798**	**-19 798**
Sum	**12 740**	**10 478**	**10 315**	**10 315**	**10 315**	**10 315**

Kaier

Utfordringer og strategi

I 2018 vil teknisk etat jobbe med å utarbeide lokale forskrifter for de kommunale kaiene.
Regulativet som foreligger må gjennomgås med tanke på hvilke avgifter som kommunen innkrever og hvordan dette blir fulgt opp.
Den lokale forskriften vil da være mer tilpasset våre kaier som Bø Kommune eier. De skal være utarbeidet etter gjeldende lovverk som er på innkreving og tilsyn på kaier.

Utleieboliger

Beskrivelse av dagens virksomhet

I 2017 har teknisk fått gjennomført en tilstandsrapport på kommunale boliger og etaten vil bruke denne rapporten i 2018 for å legge frem et forslag på kostnadene og prioriteringsliste for gjennomføring av tiltak på kommunale boliger.

Utfordringer og strategi

Kommunen har i 2017 hatt Bellevue og Skagen leiegård liggende ute for salg. Disse boligene videreføre i 2018 for salg og det vil ses på å seksjonere Bellevue for å selge boligene enkeltvis.

Ung jobb

Beskrivelse av dagens virksomhet

Flott tiltak for ungdomsskoleelever som gjennomføres hvert år.
I 2017 ble det i tillegg gjennomført et prosjekt med bekjempelse av tromsøpalmer i Bø Kommune. Dette fikk kommunen litt tilskudd på fra Nordland Fylkeskommune og vi hadde engasjert flere elever til dette prosjektet. Det skal også gjennomføres i 2018.

Kommunale veier

Beskrivelse av dagens virksomhet

Teknisk etat vil bruke 2018 til å utrede en statusrapport på tilstanden på de kommunale veiene. Det er i økonomiplanperioden 2018-2021 avsatt kr 2 500 000,- hvert år til asfaltering og rehabilitering av kommunale veier. Dette vil på sikt bedre veiene og redusere driftskostnadene.

Brann- og redningsvesen

Utfordringer og strategi

I 2018 skal det gjennomgås en kontroll på internrutinen ved brann, samt kjøre intern opplæring av brannvernleder på de respektive byggene som kommunen drifter.
Et av målene er innføring av brannøvelser på alle kommunale bygg.

NAV Bø

Innledning

Nav Bø har syv ansatte; tre kommunale og fire statlige. Kontoret har statlige og kommunale oppgaver.

De kommunale oppgavene er behandling av søknader etter lov om sosiale tjenester, start lån og tilskudd, kvalifiserings- program, gjeldsrådgiving, søknad om støttekontakt, parkeringskort for handicappede, tt kort (drosjelapper) og bostøtte.

De statlige oppgavene er sykefraværsoppfølging, søknad og oppfølging av arbeidsavklaringspenger, søknad om uførepensjon og oppfølging av arbeidssøkere med de statlige virkemidlene som finnes hos nav (lønnstilskudd, arbeidstrening osv.).

Nav har også ansvaret for skjenkekontroller.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

	Regnskap	Budsjett		Økonomiplan		
Beløp i 1000	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Driftsutgifter						
Lønn	2 689	2 926	2 978	2 978	2 978	2 978
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	367	396	381	381	381	381
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	848	1 018	906	906	906	906
Overføringsutgifter	3 081	2 201	2 696	2 696	2 696	2 696
Sum Driftsutgifter	**6 996**	**6 541**	**6 961**	**6 961**	**6 961**	**6 961**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-478	-410	-837	-837	-837	-837
Overføringsinntekter	0	-85	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-118	0	-80	-80	-80	-80
Sum Driftsinntekter	**-836**	**-495**	**-917**	**-917**	**-917**	**-917**
Sum	**6 160**	**6 046**	**6 044**	**6 044**	**6 044**	**6 044**

Vedlegg - Vurderte, ikke foreslåtte tiltak

Økonomiplan

Beløp i 1000

Tiltak	Endringskode	2018	2019	2020	2021
Stillingsøkning barnehagene	Nytt tiltak	450	450	450	450
Kutt i delegertbudsjett til skolene	Redusert aktivitet/tilbud	-137	-137	-137	-137
Kutt i midler til digitalisering i grunnskolen. (tavler, IPAD)	Redusert aktivitet/tilbud	-200	-200	-200	-200
Reduksjon av 80% lærerstilling ved Bø u-skole fra høsten av	Redusert aktivitet/tilbud	-243	-460	-460	-460
Sum Skole og barnehage		**-130**	**-347**	**-347**	**-347**
Avvikle tilskudd til politiske partier	Nytt tiltak	-70	-70	-70	-70
Tilskudd næringstiltak	Nytt tiltak	-150	-150	-150	-150
Sum Administrasjon		**-220**	**-220**	**-220**	**-220**
Avslutning av aktivitetstiltak	Nytt tiltak	-100	-100	-100	-100
Enkeltklienter	Nytt tiltak	-350	-700	-700	-700
Helsestasjonen	Nytt tiltak	-225	-300	-300	-300
Hjemmehjelp	Nytt tiltak	-250	-250	-250	-250
Kantinedrift kjøkken	Nytt tiltak	-200	-200	-200	-200
Vaskeri og renhold	Nytt tiltak	-250	-250	-250	-250
Sum Helse og omsorg		**-1 375**	**-1 800**	**-1 800**	**-1 800**
Kulturmidler og kulturprisen tas ut	Nytt tiltak	-80	-80	-80	-80
Oppfølging av strategisk næringsplan	Nytt tiltak	-200	-200	-200	-200
Sjømatprosjekt	Tidligere vedtatt	0	0	0	0
Sum Kultur og næring		**-280**	**-280**	**-280**	**-280**
Eidet Barneskole	Effektivisering	-150	-300	-300	-300
Redusert vedlikehold kommunale veier	Effektivisering	-150	-150	-150	-150
Sum Teknisk		**-300**	**-450**	**-450**	**-450**
Førstekonsulent økonomi og oppfølging av flyktninger	Nytt tiltak	685	685	685	685
Reduksjon i deltakelse i kvalifiseringsprogrammet	Redusert aktivitet/tilbud	-50	-50	-50	-50
Reduksjon i tilbud til støttekontakter	Nytt tiltak	-100	-100	-100	-100
Reduserte reisekostnader støttekontakt	Redusert aktivitet/tilbud	-30	-30	-30	-30
Sum NAV		**505**	**505**	**505**	**505**

Administrasjon

Avvikle tilskudd til politiske partier

Denne ordningen ble gjeninnført i 2016 etter at ordningen ble tatt bort for mange år siden.

Tilskudd næringstiltak

I 2017-budsjettet ble det lagt inn 150 000 kr til politisk næringsarbeid. Midlene ble finansiert ved å omdisponere driftsmidler som lå inne til kjøp av aksjer KLP. I forslag til vedtak som kommunestyret sluttet seg til stod det at midlene skulle stilles til ordførers disposisjon. I tillegg til forannevnte midler ble det også i budsjettet til Kultur- og næringsetaten avsatt 250 000 kr til gjennomføring av strategisk næringsplan. Disse midlene ligger også i budsjettet for 2018

Skole og barnehage

Stillingsøkning barnehagene

Stillingsøkning pga. økning antall barn

Kutt i delegertbudsjett til skolene

Kutter i delegertbudsjettet til skolene. Kuttet vil utgjøre ca. 15 % av budsjettet til skolene

Kutt i midler til digitalisering i grunnskolen. (tavler, IPAD)

Del av investering i IKT utstyr i skolen

Reduksjon av 80% lærerstilling ved Bø u-skole fra høsten av

Reduksjon av 80% lærerstilling ved Bø u-skole fra høsten av på grunn av klassedelingstall. Det er 29 elever i klassen men grensen er over 30.

Helse- og omsorgsetaten

Avslutning av aktivitetstiltak

Vi bruker ca. kr. 100 000,- i året til oppvarming av basseng/badevakt ved basseng i Bøhallen. Kan kuttes selv om dette er et av ytterst få tiltak til personer med psykisk utviklingshemming.

Enkeltklienter

Vi kjøper i dag 24/7 tjenester fra 2 private aktører med netto kostnad på kr. 3,1 mill. Det foreligger ikke lovkrav på kjøp av disse tjenestene. Vi kan si opp tjenestene med de konsekvenser det får for de 2 pasientene. Om vi skal gi tjenestene i egen regi vil vi måtte styrke bemanninga i miljøarbeidertjenesten med ca. 4 årsverk. Innsparing ca. kr 0,7 mill. Pga. oppsigelsesfrister vil dette ikke få full effekt i 2018

Helsestasjonen

Vi har i dag 1,8 årsverk helsesøster, og 0,2 årsverk jordmor. Det finnes ikke nasjonale normtall for antall helsesøstre. Økning av helsestasjonsvirksomheten har vært et satsingsområde de siste 2-3 årene, med tilførsel i ramma til kommunene. Midlene er ikke øremerket.

Hjemmehjelp

Hovedregelen i dag er tilbud om tjenester hver 2. uke fra hjemmehjelpstjenesten. For nye brukere kan dette reduseres til hver 3. uke.

Innsparing 0,5 årsverk

Kantinedrift kjøkken

Kantina er ikke en lovpålagt tjeneste. I 2016 fikk kantine et driftstilskudd på kr. 200 000,-. Tross det gikk drifta med et underskudd på kr. 53 000,-.

Kantina er etter hvert blitt et meget bra tilbud både for personell, besøkende og spesielt leietakerne i omsorgsboligene. Kantina er tiltenkt en helt avgjørende rolle i forbindelse med opprettelse av dagplasser for heimeboende demente innen 2020.

Kantina har en sentral rolle i oppstart av tirsdagstreffet for hjemmeboende som mottar tjenester fra helse- og omsorg. Besøkstallene hittil har ligget på ca. 33 personer.

Vaskeri og renhold

Renhold gjøres i dag etter oppsatte renholdsplaner, utarbeidet av konsulentbyrå, og i tråd med gjeldende retningslinjer for renhold i institusjonsbygg. Vi bryter neppe noen lovkrav med redusert renhold, men dårligere renhold vil være negativt for trivsel for beboere og ansatte.

Kultur- og næringsetaten

Kulturmidler og kulturprisen tas ut

Kommunen tildeler ikke lenger kulturmidler og kulturpris.

Sjømatprosjekt

Foreslår større omfang på tidligere vedtatt Sjømatprosjekt. Økt bevilgning kr 330 000, forutsetter at 170 000 av midler avsatt til oppfølging av Strategisk Næringsplan, omdisponeres til prosjektet. Gir en samla kommunal egenandel på kr 500 000, kan søke Nordland Fylkeskommune om tilsvarende beløp.

Hvis alle disse forutsetningene slår til, har vi kr 1 000 000 hvert år i 3 år til sjømatprosjekt. Forutsettes gjennomført ved kjøp av tjenester.

NAV Bø

Førstekonsulent økonomi og oppfølging av flyktninger

Ny stilling hos Nav fra 1.1.18 som skal brukes til å følge opp og veilede flyktninger på deres økonomi. Skal også sørge for arbeidstrening og andre virkemidler fra nav med mål om ordinær jobb.

Reduksjon i tilbud til støttekontakter

Nav Bø har lav terskel for å få støttekontakt. Det kan vurderes enda strengere tildelingskriterier slik at færre får støttekontakt.

Reduserte reisekostnader støttekontakt

Ved høyere inngangsvilkår for å få støttekontakt og vi får færre støttekontakter, vil også reiseutgifter reduseres.

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2016	Oppr. bud. 2017	2018	Økonomiplan 2019	2020	2021
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-52 119	-50 253	-52 081	-52 081	-52 081	-52 081
Ordinært rammetilskudd	-124 814	-129 095	-128 920	-128 293	-128 409	-128 128
Skatt på eiendom	-7 266	-7 280	-7 280	-9 100	-9 100	-10 920
Andre generelle statstilskudd	-2 224	-2 201	-2 100	-1 945	-1 912	-1 879
Sum frie disponible inntekter	**-186 424**	**-188 829**	**-190 381**	**-191 419**	**-191 502**	**-193 008**
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-2 012	-2 652	-3 360	-2 320	-2 351	-2 376
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	5 069	5 695	5 511	5 776	5 864	6 340
Avdrag på lån	8 244	7 890	7 419	6 507	6 780	6 985
Finansinntekter/-utgifter	**11 302**	**10 933**	**9 570**	**9 963**	**10 293**	**10 949**
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Bruk av tidl. års regn.messige mindre forbruk	-640	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	**-640**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overført til investering						
Overført til investering	200	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-175 562	-177 896	-180 811	-181 456	-181 209	-182 059
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	176 606	177 896	180 811	181 456	181 209	182 059
Merforbruk/mindre forbruk	**1 044**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2016	Oppr. bud. 2017	Økonomiplan 2018	2019	2020	2021	2018 -2021
Finansieringsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	1 447	0	13 230	7 450	11 300	3 300	35 280
Utlån og forskutteringer	394	0	9 400	4 710	5 020	5 270	24 400
Kjøp av aksjer og andeler	85	0	1 153	1 153	1 153	1 153	4 612
Avdrag på lån	102	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	216	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	269	0	595	820	1 220	1 320	3 955
Årets finansieringsbehov	**2 513**	**0**	**24 378**	**14 133**	**18 693**	**11 043**	**68 247**
Ekstern finansiering							
Bruk av lånemidler	-1 112	0	-18 984	-9 990	-11 640	-6 640	-47 254
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-211	0	-306	0	0	0	-306
Tilskudd til investeringer	-167	0	0	0	-3 000	0	-3 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-279	0	-2 246	-1 460	-660	-660	-5 026
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-580	0	-325	-550	-950	-1 050	-2 875
Andre inntekter	-13	0	-270	-270	-270	-270	-1 080
Sum ekstern finansiering	**-2 361**	**0**	**-22 131**	**-12 270**	**-16 520**	**-8 620**	**-59 541**
Intern finansiering							
Overført fra driftsbudsjettet	-17	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-135	0	-2 247	-1 863	-2 173	-2 423	-8 706
Sum intern finansiering	**-152**	**0**	**-2 247**	**-1 863**	**-2 173**	**-2 423**	**-8 706**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 3 – Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2016	Oppr. bud. 2017	2018	Økonomiplan 2019	2020	2021
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-12 750	-12 745	-13 722	-13 722	-13 722	-13 722
Andre salgs- og leieinntekter	-20 670	-19 188	-20 820	-20 820	-20 820	-20 820
Overføringer med krav til motytelse	-30 350	-25 233	-24 735	-24 735	-24 735	-24 735
Rammetilskudd	-124 814	-129 095	-128 920	-128 293	-128 409	-128 128
Andre statlige overføringer	-27 674	-28 907	-31 660	-31 505	-31 472	-31 439
Andre overføringer	-13	-40	-5	-5	-5	-5
Inntekts- og formuesskatt	-52 119	-50 253	-52 081	-52 081	-52 081	-52 081
Eiendomsskatt	-7 266	-7 280	-7 280	-9 100	-9 100	-10 920
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	**-275 656**	**-272 741**	**-279 223**	**-280 261**	**-280 344**	**-281 850**
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	155 181	162 892	166 103	164 688	163 288	163 288
Sosiale utgifter	30 339	31 413	31 091	32 396	33 582	34 896
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	42 650	41 726	45 195	45 345	45 195	45 345
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	22 545	22 308	23 383	23 383	23 383	23 383
Overføringer	16 918	13 594	14 781	15 386	15 503	14 889
Avskrivninger	16 624	14 653	14 451	14 451	14 451	14 451
Fordelte utgifter	-7 826	-9 449	-9 610	-9 610	-9 610	-9 610
Sum driftsutgifter	**276 430**	**277 137**	**285 395**	**286 040**	**285 793**	**286 643**
Brutto driftsresultat	**774**	**4 396**	**6 172**	**5 779**	**5 449**	**4 793**
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	-2 082	-2 694	-3 402	-2 362	-2 393	-2 418
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-8	0	0	0	0	0
Sum finansinntekter	**-2 090**	**-2 694**	**-3 402**	**-2 362**	**-2 393**	**-2 418**
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	5 082	5 696	5 512	5 777	5 865	6 341
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 244	7 890	7 419	6 507	6 780	6 985
Utlån	8	0	0	0	0	0
Sum finansutgifter	**13 334**	**13 586**	**12 931**	**12 284**	**12 645**	**13 326**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**11 244**	**10 892**	**9 529**	**9 922**	**10 252**	**10 908**
Motpost avskrivninger						
Motpost avskrivninger	-16 624	-14 653	-14 653	-14 653	-14 653	-14 653
Sum avskrivninger	**-16 624**	**-14 653**	**-14 653**	**-14 653**	**-14 653**	**-14 653**
Netto driftsresultat	**-4 606**	**635**	**1 048**	**1 048**	**1 048**	**1 048**
Bruk av avsetninger						
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-640	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-2 306	-1 581	-1 217	-1 217	-1 217	-1 217
Sum bruk av avsetninger	**-2 946**	**-1 581**	**-1 217**	**-1 217**	**-1 217**	**-1 217**
Avsetninger						
Overført til investering	200	0	0	0	0	0

	Regnskap 2016	Oppr. bud. 2017	2018	Økonomiplan 2019	2020	2021
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne driftsfond	4 713	946	169	169	169	169
Sum avsetninger	**4 913**	**946**	**169**	**169**	**169**	**169**
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	**-2 639**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 4 – Oversikt Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2016	Oppr. bud. 2017	2018	Økonomiplan 2019	2020	2021
Investeringsinntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-211	0	-306	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-365	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-279	0	-2 246	-1 460	-660	-660
Statlige overføringer	-167	0	0	0	-3 000	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	-13	0	-270	-270	-270	-270
Sum inntekter	**-1 034**	**0**	**-2 822**	**-1 730**	**-3 930**	**-930**
Investeringsutgifter						
Lønnsutgifter	3	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	1 153	0	12 730	7 450	11 300	3 300
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	12	0	500	0	0	0
Overføringer	279	0	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	**1 447**	**0**	**13 230**	**7 450**	**11 300**	**3 300**
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	102	0	0	0	0	0
Utlån	394	0	9 400	4 710	5 020	5 270
Kjøp av aksjer og andeler	85	0	1 153	1 153	1 153	1 153
Dekning av tidligere års udekket	216	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	140	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	129	0	595	820	1 220	1 320
Sum finanstransaksjoner	**1 066**	**0**	**11 148**	**6 683**	**7 393**	**7 743**
Finansieringsbehov	**1 479**	**0**	**21 556**	**12 403**	**14 763**	**10 113**
Finansiering						
Bruk av lån	-1 112	0	-18 984	-9 990	-11 640	-6 640
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-215	0	-325	-550	-950	-1 050
Overført fra driftsbudsjettet	-17	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-847	-1 153	-1 153	-1 153
Bruk av bundne driftsfond	-135	0	-1 400	-710	-1 020	-1 270
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	**-1 479**	**0**	**-21 556**	**-12 403**	**-14 763**	**-10 113**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**